

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Katedra veřejné správy

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Elektronizace veřejné správy v ČR – eGovernment

Předkládá: Bc. Tereza Bubnová

Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Tomáš Louda, CSc.

Plzeň 2020

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma "Elektronizace veřejné správy v ČR - eGovernment" zpracovala samostatně a že jsem vyznačila prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpala, způsobem pro vědeckou práci obvyklým.

V Plzni 31. března 2020

.....

Bc. Tereza Bubnová

Poděkování

Touto cestou bych ráda poděkovala vedoucímu diplomové práce, JUDr. Tomášovi Loudovi, CSc., za rady a připomínky, kterými přispěl k vypracování této diplomové práce. Dále bych ráda poděkovala své rodině a přátelům za podporu v době studia.

Obsah

Úvod	1
1. Základní vymezení veřejné správy.....	2
1.1 Organizace veřejné správy.....	3
1.2 Státní správa a samospráva	
1.2.1 Státní správa	5
1.2.2 Samospráva.....	6
1.3 Elektronická veřejná správa.....	7
2. eGovernment	8
2.1 Pojem eGovernment	8
2.2 Elektronické služby eGovernmentu.....	9
2.2.1 Kategorie elektronických služeb eGovernmentu.....	10
3. eGovernment v České republice.....	11
3.1 Vývoj eGovernmentu v České republice	11
3.2 Informační systémy veřejné správy	17
3.3 Portál veřejné správy	19
3.4 eGON – symbol eGovernmentu	21
3.5 KIVS	24
3.5.1 Centrální místo služeb	26
3.6 Czech POINT.....	26
3.6.1 Služby Czech POINTu.....	28
3.6.2 CzechPOINT@home a CzechPOINT@office.....	30
3.7 Datové schránky	31
3.7.1 Zřízení datové schránky.....	33
3.7.2 Zpřístupnění datové schránky.....	34
3.7.3 Znepřístupnění a zrušení datové schránky.....	34
3.8 Základní registry veřejné správy.....	35
3.8.1 Registr obyvatel	37

3.8.2. Registr osob	38
3.8.3 Registr územní identifikace, adres a nemovitostí	39
3.8.4 Registr práv a povinností	40
3.9 Autorizovaná konverze dokumentů	40
3.10. Elektronický podpis	42
3.11 Portál občana.....	43
3.12 eIdentita	46
3.12.1 eObčanka	47
4. eGovernment ČR v kontextu Evropské Unie.....	49
4.1 Akční plán eGovernment 2016-2020.....	51
4.2 Nařízení eIDAS.....	53
4.2.1 Dopady nařízení eIDAS na Českou republiku.....	54
4.3 Digitální Česko v digitální Evropě	55
4.3.1 Program Digitální Česko	56
5. Pozitiva a negativa eGovernmentu.....	57
Závěr	59
Resumé.....	60
Seznam použitých zdrojů	61
Seznam obrázků.....	68

Úvod

Žijeme v 21. století, které je úzce spjato s vývojem moderních technologií. Tyto technologie se staly běžnou součástí života většiny z nás, a proto není divu, že se již několik let využívají také v oblasti veřejné správy k zajištění jejího efektivnějšího výkonu.

Tématem diplomové práce je elektronizace veřejné správy v České republice – eGovernment. Cílem práce je přiblížit problematiku elektronizace veřejné správy v České republice obecné veřejnosti, seznámit čtenáře s jednotlivými nástroji českého eGovernmentu, analyzovat vývoj elektronizace veřejné správy v České republice a zhodnotit pozitivní a negativní stránky eGovernmentu.

V první části práce je třeba vymezit základní pojmy, které jsou s ohledem na téma diplomové práce důležité. V první kapitole práce bude nejprve vymezen pojem veřejná správa a pojmy s ní související, jako je například státní správa, samospráva nebo subjekty a vykonavatelé veřejné správy. V druhé kapitole bude vymezen pojem eGovernment, který je pro tuto práci stěžejní, a pojem elektronických služeb eGovernmentu.

Třetí kapitola bude jako hlavní část práce zaměřena na eGovernment v České republice a jeho hlavní nástroje. Nejprve budou stručně vymezena základní vývojová stádia českého eGovernmentu. Následně se zaměřím na jednotlivé projekty eGovernmentu, které byly za posledních několik let v České republice realizovány. Zvýšená pozornost bude věnována projektu eGON a jeho jednotlivým pilířům, které v České republice pomáhají zefektivňovat činnost veřejné správy již řadu let. Mezi tyto pilíře patří Komunikační infrastruktura veřejné správy, Czech POINT, Datové schránky a Základní registry veřejné správy. Závěrečná část kapitoly bude věnována relativně novým projektům a službám eGovernmentu, kterými jsou Portál občana, eIdentita a eObčanka.

Ve čtvrté kapitole bude vymezen eGovernment České republiky v kontextu Evropské unie. Nejprve bude poskytnut stručný přehled vývojových tendencí eGovernmentu v Evropské unii, které ovlivnily vývoj eGovernmentu v České republice. Druhá část kapitoly se zaměří na konkrétní strategie a nařízení Evropské unie, které ovlivnily eGovernment České republiky v posledních letech. V poslední kapitole práce shrnu základní pozitiva a negativa, která s sebou výkon veřejné správy prostřednictvím informačních a komunikačních technologií přináší.

1. Základní vymezení veřejné správy

Vzhledem k tématu práce „Elektronizace veřejné správy v ČR – eGovernment“, je vhodné si nejprve stručně nastínit, co vlastně pojem veřejná správa znamená. Legální a ustálená definice veřejné správy zatím v českém právu zakotvena není. Definovat veřejnou správu je složité zejména proto, že její činnost je velmi různorodá. Nicméně v odborných literaturách existuje spousta odborných definic, některé se používají méně, některé více. Obecně však můžeme říci, že veřejná správa je správou veřejných záležitostí, ve veřejném zájmu.¹

Pojem správa je zde chápán jako druh společenské činnosti, která je zaměřena na péči o určité (v tomto případě veřejné) záležitosti a vždy je zaměřena na splnění stanoveného cíle. Výkon této činnosti náleží subjektům veřejné správy neboli správním subjektům. Nejčastěji se jedná o veřejné orgány, úřady, instituce a organizace, které se na základě pravomocí starají o svěřené úkoly či objekty. Spravovaným objektem může být například území, společenský systém, obec, kraj, lidská společnost nebo záležitosti občanů. Správní subjekt má zájem na jejich prosperitě, rozvoji, ale v první řadě na jejich samotné existenci.² Abychom si udělali kompletní přehled, je nutné zmínit, že se správa dělí vedle té veřejné také na správu soukromou. Ta je zaměřena na soukromé záležitosti, sleduje soukromé cíle a je vykonávána soukromými subjekty nebo osobami.³

Veřejná správa je projevem výkonné moci ve státě. Ve vztahu k právu má veřejná správa dvojí charakter – podzákonný a nařizovací. Podzákonný charakter jednoduše poukazuje na vázanost veřejné správy právem. Jinými slovy, orgány veřejné správy mohou činit jen to, co jim zákon dovoluje, a to způsobem, který zákon stanoví. Oproti tomu nařizovací charakter přiznává orgánům veřejné správy možnost a mnohdy i povinnost vydávat normativní právní akty, které mají autoritativní charakter – právně zavazují adresáty. V soukromé správě mohou naopak subjekty činit vše, co jim zákon nezakazuje. Je tu tedy uplatňována tzv. zásada legální licence.⁴

¹ HORZINKOVÁ, Eva; NOVOTNÝ, Vladimír. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. s. 8

² KÁŇA, Pavel. *Základy veřejné správy*. 4. vyd. Ostrava: Montanex, 2014. s. 7.

³ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: obecná část*. 9. vyd. Praha: C. H. Beck, 2016. s. 2

⁴ Tamtéž s. 2

1.1 Organizace veřejné správy

Veřejnou správu je možné pojmout ze dvou různých hledisek. Jedná se o materiální (funkční) a organizační (formální) pojetí. Materiální neboli funkční pojetí vyjadřuje v podstatě praktický výkon veřejné správy. Označuje souhrn všech správních činností a úkolů, které veřejná správa vykonává a není zde důležité, kdo je vykonavatelem těchto činností. Naopak organizační neboli formální pojetí veřejné správy nevyjadřuje její činnost, ale je zde rozhodující právě vykonavatel těchto činností a úkolů.⁵

Pro organizaci veřejné správy v České republice jsou důležité tři prvky – Subjekt veřejné správy a jeho působnost a pravomoc. Subjektem veřejné správy je jak její nositel, tak vykonavatel. Nositeli veřejné správy jsou stát, veřejnoprávní korporace (např. obce a kraje), veřejné ústavy a podniky, ale také fyzické a právnické osoby soukromého práva, o kterých to stanoví zákon. Zatímco stát je nositelem primárním, na ostatní nositele musí být výkon veřejné správy zákonem delegován. Jako příklad si můžeme uvést výkon státní správy obcemi. Fyzické a právnické osoby soukromého práva vykonávají veřejnou správu například tehdy, zadá-li jim veřejnoprávní subjekt veřejnou zakázku.⁶

Jak již vyplývá z názvu, vykonavatel provádí přímý výkon veřejné správy. Jedná se o orgány nositelů veřejné správy, tudíž orgány státní správy a samosprávy. Rozlišujeme dva druhy vykonavatelů veřejné správy: přímé a nepřímé vykonavatele. Přímým vykonavatelem může být orgán státu nebo správní úřad, který je organizační složkou státu. Patří sem například vláda, ministerstva a jiné správní úřady. Tyto orgány vykonávají státní správu přímo, nepotřebují tedy zákonnou delegaci. Nepřímým vykonavatelem je takový orgán, na který byl výkon státní správy delegován neboli přenesen zákonem. Jsou to veřejnoprávní korporace, tedy územní samosprávné celky (obce a kraje) a jejich orgány, které vykonávají přenesenou působnost v rámci svého území. Dále sem můžeme zařadit již zmíněné fyzické a právnické osoby soukromého práva, jimž je na základě zákona propůjčen výkon státní správy. Příkladem může být výkon lesní stráže.⁷

⁵ HORZINKOVÁ, Eva; NOVOTNÝ, Vladimír. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. s. 9-10

⁶ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: obecná část*. 9. vyd. Praha: C. H. Beck, 2016. s. 65-66

⁷ Tamtéž s. 79-86

Pro výkon veřejné správy je důležité, aby byla nositelům i vykonavatelům veřejné správy vymezena působnost. Můžeme ji definovat jako zákonem vymezenou oblast činností a úkolů, které jsou nositeli a vykonavateli spravovány na určitém území. Působnost rozlišujeme věcnou a územní. Věcná působnost se dále dělí na všeobecnou a dílčí. Všeobecnou působností rozumíme výkon veřejné správy pouze jedním vykonavatelem v rámci určitého území. Příkladem může být působnost krajského úřadu. Dílčí věcná působnost je důsledkem dělby práce mezi jednotlivými ministerstvy a jinými správními úřady. Dochází zde k rozdělení úkolů podle věcné podobnosti. Jedná se například o odvětví zdravotnictví, školství, financí a dopravy, která jednotlivá ministerstva spravují. Územní působnost pak jednoduše vyjadřuje, na jaké územní úrovni bude veřejná správa vykonávána. Může to být celostátní působnost (např. ministerstva), regionální působnost (krajské úřady) nebo místní působnost (obecní úřady).⁸

Vymezení působnosti však ještě nestačí k tomu, aby správní úřad nebo orgán mohl vykonávat vymezené úkoly a činnosti. Vedle materiálních, finančních a osobních prostředků je potřeba hlavně prostředků právních. Hlavním právním prostředkem pro výkon veřejné správy je pravomoc. Pravomoc je správnímu úřadu nebo orgánu udělena zákonem a dává mu oprávnění vykonávat veřejnou správu v rozsahu vymezené působnosti. Díky pravomoci může orgán autoritativně rozhodovat o právech a povinnostech adresátů neboli subjektů, které jsou ke správnímu orgánu v nerovnoprávném postavení. Správní orgán se tedy dostává do nadřazené pozice a jeho rozhodnutí musí být respektována. Jako příklad si můžeme uvést pravomoc vydávání správních aktů nebo nařízení, provádění správního dozoru atd.⁹

⁸ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: obecná část*. 9. vyd. Praha: C. H. Beck, 2016. s. 74

⁹ Tamtéž s. 75

1.2 Státní správa a samospráva

1.2.1 Státní správa

Veřejnou správu rozdělujeme na dva důležité subsystémy – státní správu a samosprávu. Státní správa je důležitou součástí státního zřízení České republiky a je považována za základ veřejné správy. Jedná se o organizační činnost státu a jeho orgánů, která je realizována ve veřejném zájmu a za veřejným účelem. Má trojí charakter – výkonný, podzákonný a nařizovací.¹⁰

Výkonný charakter označuje možnost státu a jeho orgánů plnit zadané úkoly, provádět zákony a schopnost podílet se na jejich tvorbě. Podzákonný charakter na druhou stranu značí, že výkon státní správy je omezen zákonem. To znamená, že orgány státní správy jsou při výkonu své činnosti vázány zákony a prováděcími právními předpisy. Nařizovací charakter poukazuje na právo správních orgánů vydávat právně závazná nařízení a ostatní právní akty.¹¹ Pro veřejnou správu je totiž charakteristické, že funguje na bázi nadřízenosti a podřízenosti. To vystihuje mocenskou převahu správních orgánů vůči adresátům veřejné správy. Jinými slovy – správní orgán vydá právně závazné nařízení nebo normativní právní akt a adresáti jsou těmito akty vázáni. Nesmíme opomenout ani mocenskou převahu nadřízených orgánů vůči podřízeným orgánům, kde se uplatňuje možnost vydávat interní právní akty, jimiž se podřízené orgány musí řídit.¹²

Pro úplnost je třeba doplnit, že státní správu dělíme na ústřední a územní. Ústřední státní správu vykonávají státní orgány patřící do skupiny organizačních složek státu. V podstatě jde o již zmíněné přímé vykonavatele veřejné správy – ministerstva a jiné ústřední správní úřady s celostátní působností. Územní neboli místní státní správa může mít všeobecnou nebo specializovanou působnost. Vyjadřuje, na kterém území je státní správa vykonávána.

Územní státní správu s všeobecnou působností vykonávají nepřímí vykonavatelé státní správy, tedy územní samosprávné celky (obce a kraje) a jejich orgány jako přenesenou působnost. Územní státní správa se specializovanou působností je vykonávána územními specializovanými správními úřady, které patří mezi přímé vykonavatele veřejné správy, ale

¹⁰ PRŮCHA, Petr; SHELLE, Karel. *Základy místní správy*. Brno: Iuridica Brunensia, 1995. s. 35-36

¹¹ KÁŇA, Pavel. *Základy veřejné správy*. 4. vyd. Ostrava: Montanex, 2014. s. 22

¹² PRŮCHA, Petr; SHELLE, Karel. *Základy místní správy*. Brno: Iuridica Brunensia, 1995. s. 35-36

jsou přímo odvozené od jednotlivých ministerstev nebo jiných ústředních správních úřadů s celostátní působností. Jsou označovány jako dekoncentrované orgány státní správy, kterým je svěřen úsek činnosti na určitém území. Příkladem jsou například územní pracoviště finančních úřadů, které jsou podřízené Ministerstvu financí.¹³

1.2.2 Samospráva

Samospráva zaujímá vedle státní správy také velmi důležité místo v oblasti veřejné správy. Samosprávu lze definovat jako veřejnou správu, která je vykonávána jinými subjekty než je stát. Subjekty, které realizují samosprávu, nazýváme veřejnoprávní korporace. Jedná se o subjekty veřejné správy, na které je státem částečně přenesena pravomoc vykonávat veřejnou moc a plnit veřejné úkoly. Typickým příkladem veřejnoprávní korporace jsou obce a kraje, tedy územní samosprávné celky.¹⁴

Obce a kraje mají autonomní postavení. Vystupují při výkonu samosprávy vlastním jménem, z vlastní vůle, ve vlastním zájmu, na vlastní odpovědnost a hospodaří s vlastními prostředky. Veřejnoprávní korporace se při výkonu samosprávy musí řídit zákony a jinými právními předpisy, to vyplývá z podzákoného charakteru veřejné správy. Nařizovací charakter naopak umožňuje subjektům samosprávy adresátům něco nařizovat. V tomto případě je možné použít jako příklad vydávání obecně závazných vyhlášek obcí nebo krajů, které jsou vydávány v rámci samosprávy.¹⁵

Samosprávu dělíme na dvě podkategorie, a to na samosprávu územní a zájmovou. Územní samospráva vyjadřuje výkon samosprávy na určitém území. Jedná se o výše zmíněný výkon samosprávy územními samosprávnými celky. U zájmové samosprávy je důležitý osobní základ. Patří sem například profesní komory s povinným členstvím (Česká lékařská komora, Česká advokátní komora, atd.), ale také školské samosprávy, zájmová sdružení a další.¹⁶

¹³ HORZINKOVÁ, Eva; NOVOTNÝ, Vladimír. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. s. 52-57

¹⁴ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: obecná část*. 9. vyd. Praha: C. H. Beck, 2016. s. 101-103

¹⁵ PRŮCHA, Petr; SHELLE, Karel. *Základy místní správy*. Brno: Iuridica Brunensia, 1995. s. 37-38

¹⁶ HORZINKOVÁ, Eva; NOVOTNÝ, Vladimír. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. s. 59

Pro úplnost je důležité stručně charakterizovat vztah státu a samosprávy. Samospráva je velmi zásadním prvkem demokracie. Proto je také základní úprava územní samosprávy v České republice zahrnuta v normě nejvyšší právní síly, tedy v Ústavě České republiky. Stát není oprávněn samovolně zasahovat do záležitostí samosprávy. Je to možné pouze za předpokladu, že je činností samosprávy porušován zákon. Zásah státu je ale možné provést pouze na základě zákona, a to způsobem stanoveným zákonem.¹⁷

1.3 Elektronická veřejná správa

Pro většinu populace je využívání informačních a komunikačních technologií (ICT) již samozřejmostí. Proto se zcela přirozeně tyto technologie již několik let využívají také v oblasti veřejné správy. Snaha o modernizaci a elektronizaci veřejné správy je cílem reforem veřejné správy i ostatních správních reforem. Elektronická veřejná správa je v mezinárodní rovině, ale i u nás v České republice označována pojmem eGovernment.¹⁸ V následujících kapitolách bude elektronizace veřejné správy podrobně rozebrána.

¹⁷ Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., *Ústava České republiky*. Čl. 101 odst. 4

¹⁸ POMAHAČ, Richard a kol. *Veřejná správa*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013. s. 183

2. eGovernment

2.1 Pojem eGovernment

Slovo eGovernment (Electronic Government) je definováno v mnoha odborných publikacích, nicméně legální definici tohoto pojmu v české legislativě zatím nenajdeme. Pojem eGovernment je v České republice užíván beze změny, jelikož snahy o jeho převedení do českého jazyka nebyly úspěšné a samotný překlad tohoto pojmu by byl nepřesný.¹⁹ Nejobecněji můžeme pojem eGovernment definovat jako zapojení informačních a komunikačních technologií do činností veřejné správy a umožnění komunikace občanů s institucemi státní správy a samosprávy za pomoci využití elektronických zdrojů.²⁰

Evropská komise v akčním plánu zvaném eGovernment-Action Plan 2011-2015 definuje pojem eGovernment jako aplikování nástrojů a systémů, které byly vytvořeny pomocí informačních a komunikačních technologií, umožňujících využívání kvalitnějších veřejných služeb pro fyzické osoby (občany) a právnické osoby (podniky).²¹ Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD - Organisation for Economic Co-operation and Development), která pravidelně sleduje uplatnění, hlavní přínosy a rizika a dosažené výsledky eGovernmentu v evropských a dalších zemích, pojem vymezuje jako „*používání informačních a komunikačních technologií (ICT), a to zejména internetových zdrojů, k dosažení lepší vlády.*“²² Vedle těchto výkladů je na místě zmínit i definici, kterou pro pojem eGovernmentu udává Ministerstvo vnitra České republiky, které je pro oblast eGovernmentu odpovědným resortem: „*Myšlenkou tzv. eGovernmentu je správa věcí veřejných za využití moderních elektronických nástrojů, díky kterým bude veřejná správa k občanům přátelštější, dostupnější, efektivnější, rychlejší a levnější.*“²³

V české odborné literatuře zabývající se tématem eGovernmentu je tento pojem vystižen různorodě. Například Vít Lidinský v publikaci „eGovernment bezpečně“ vymezuje pojem následovně: „*eGovernment je využívání informačních technologií veřejnými institucemi*

¹⁹ MATES, Pavel, SMEJKAL, Vladimír. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. 2. vydání. Leges, 2012. s. 38

²⁰ BUDIŠ, Petr, HŘEBÍKOVÁ, Iva. *Datové schránky: fungování, doručování, bezpečnost, návody*. Olomouc: ANAG, 2010, s. 11

²¹ MATES, Pavel a Vladimír SMEJKAL. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. 2. vydání. Leges, 2012. s. 38

²² OECD. *The e-Government Imperative*, OECD Publishing, Paris, 2003. s. 23 [online]. [cit. 2020-03-10] Dostupné z: http://www.oecd-ilibrary.org/governance/the-e-government-imperative_9789264101197-en

²³ MINISTERSTVO VNITRA: *Co je eGovernment?* [online]. [cit. 2020-03-10]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/co-je-egovernment.aspx>

*pro zajištění výměny informací s občany, soukromými organizacemi a jinými veřejnými institucemi za účelem zvyšování efektivity vnitřního fungování a poskytování rychlých, dostupných a kvalitních informačních služeb.*²⁴ Bohumír Štědroň ve své knize „Úvod do eGovernmentu“ definuje pojem jako „*sérii procesů, vedoucích k výkonu státní správy a samosprávy a uplatňování občanských práv a povinností fyzických a právnických osob, realizovaných elektronickými prostředky.*“²⁵

Z těchto výkladů vyplývá, že hlavním cílem a účelem eGovernmentu je efektivní výkon veřejné správy a usnadnění komunikace občanů s úřady. Účelem jsou mimo jiné i finanční a časové úspory na straně subjektů veřejné správy i na straně fyzických a právnických osob, které služby eGovernmentu využívají.

2.2 Elektronické služby eGovernmentu

Pro oblast eGovernmentu jsou elektronické služby (e-sloužby) důležitou součástí. Pojem služba obecně vyjadřuje určitou činnost, která uspokojuje lidské potřeby. Služby dělíme do dvou kategorií. V prvním případě se jedná o služby, které uspokojují zájem jednotlivce a hradí je jednotlivec sám z vlastních soukromých zdrojů. Druhou kategorií jsou služby uspokojující zájem kolektivní, které jsou hrazeny veřejnými zdroji. Právě mezi služby uspokojující kolektivní zájem řadíme elektronické služby ve veřejné správě.

Elektronické služby eGovernmentu jsou z obecného hlediska ty služby, které jsou zákazníkům poskytovány prostřednictvím informačních a komunikačních technologií (ICT) nebo internetu. Využívání veřejné elektronické služby není přínosem pouze pro zákazníky neboli konzumenty služby, ale rovněž pro poskytovatele elektronické služby. Poskytovatelem elektronických služeb v oblasti eGovernmentu je stát. Mezi výhody využívání e-sloužeb patří především zrychlení a zjednodušení procesu poskytování služeb. Za výhodu lze považovat i fakt, že se státním institucím díky poskytování elektronických služeb snižují náklady, jelikož se snižuje i počet pracovníků. Konzumenty e-sloužeb jsou fyzické nebo právnické osoby. Využíváním e-sloužeb je pro konzumenty komfortní zejména proto, že je e-sloužba poskytována prostřednictvím vzdáleného přístupu, a tak ji mohou fyzické i právnické osoby využívat

²⁴ LIDINSKÝ, Vít a kol. *EGovernment bezpečně*. Praha: Grada, 2008. s. 7

²⁵ ŠTĚDRŮŇ, Bohumír. *Úvod do eGovernmentu v České republice: právní a technický průvodce*. Praha: Úřad vlády České republiky, 2007. s. 9

i mimo pracovní hodiny úřadů. Nevýhodou naopak může být ztráta osobního kontaktu občana s úřadem, který je mnohdy pro řešení dílčích problémů nevyhnutný.²⁶

Podmínkou pro využívání e-slужeb je vybavenost informačními a komunikačními technologiemi, ale hlavně schopnost je ovládat. Ne každý konzument tyto podmínky splňuje, proto není možné zavést pouze elektronické služby veřejné správy a úplně odstranit služby poskytované formou osobního styku nebo v listinné podobě.²⁷

2.2.1 Kategorie elektronických služeb eGovernmentu

Elektronické služby eGovernmentu můžeme rozdělit do tří skupin. Jednotlivé skupiny vyjadřují, k jaké formě elektronické komunikace dochází mezi úřady a občany (Government-to-Citizen), úřady a obchodními společnostmi (Government-to-Business) a mezi úřady navzájem (Government-to-Government).

Government-to-Citizen (G2C) vyjadřuje vztah a komunikaci mezi subjekty veřejné správy a občany. Jedná se o jeden ze základních vztahů v rámci eGovernmentu. K poskytování služeb se využívají informační a komunikační technologie. Cílem G2C je poskytovat jednotný přístup k informacím a službám na jednom místě, aby byli občané schopni rychle a snadno najít to, co potřebují.²⁸ G2C tedy usnadňuje občanům komunikaci s úřady. Příkladem mohou být jednotlivé internetové a elektronické portály konkrétních úřadů s informacemi pro řešení různých životních situací.²⁹ V České republice se jedná například o Portál veřejné správy, který je dostupný na adrese www.gov.cz.

Government-to-Business (G2B) je kategorie služeb veřejné správy, která vyjadřuje vztah a komunikaci mezi subjekty veřejné správy a různými organizacemi, včetně podniků a neziskových organizací. Cílem G2B je poskytnout jednotný přístup k informacím a umožnit digitální komunikaci mezi úřady a podniky, a tím snižovat zátěž pro podnikání. Příkladem služby G2B je například internetový portál úřadu, který slouží k zadávání veřejných zakázek. Zavádění těchto portálů je výhodou nejen pro státní instituce a úřady, které si touto cestou

²⁶ MINISTERSTVO VNITRA: *Elektronické služby eGovernmentu* [online]. [cit. 2020-03-10]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/elektronicke-sluzby-egovernmentu.aspx>

²⁷ Tamtéž

²⁸ IGI Global: *What is Government-to-Citizen (G2C)* [online]. [cit. 2020-03-10]. Dostupné z: <https://www.igi-global.com/dictionary/government-barriers-opportunities-greece/12392>

²⁹ MANAGEMENTMANIA: *G2C (Government to Citizen)* [online]. [cit. 2020-03-10]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/g2c-government-to-citizen>

mohou objednávat zboží a služby soukromého sektoru, ale také pro podniky, kterým se zvyšuje povědomí o možnostech spolupráce s veřejnými institucemi.³⁰

Government-to-Government (G2G) vyjadřuje vzájemný vztah a komunikaci mezi dvěma subjekty veřejné správy. Cílem G2G je usnadnění spolupráce, zvýšení efektivity a rychlosti komunikace mezi veřejnoprávními subjekty. Příkladem G2G služby je sdílení registrů veřejné správy, katastrální systém nebo sdílení dat.³¹

3. eGovernment v České republice

V této kapitole se autorka práce zaměřuje na konkrétní pilíře eGovernmentu v České republice. Součástí kapitoly je i stručný popis historického vývoje eGovernmentu v České republice.

3.1 Vývoj eGovernmentu v České republice

Proces vývoje elektronizace veřejné správy je v české odborné literatuře obvykle rozdělován do dvou období. První etapa sleduje vývoj eGovernmentu do roku 1998, druhá pak vývoj od roku 1998 a let následujících.³²

Po roce 1989 chyběla v České republice ucelená koncepce a odpovědný veřejný orgán, který by řídil rozvoj eGovernmentu. V polistopadovém období bylo v oblasti elektronizace veřejné správy několik problémů, vyplývajících zejména z nedostatečné znalosti nových moderních technologií.³³ Tehdejší orgány veřejné moci si ještě před sjednocením právní úpravy eGovernmentu mohly zavádět informační systémy a kupovat výpočetní techniku dle svého uvážení. Většinou se ale jednalo o odlišné a nekompatibilní systémy a přístroje, a proto docházelo k tomu, že mezi sebou jednotlivé orgány nemohly správně komunikovat.³⁴ Prvním pokusem o zlepšení situace bylo zřízení Komise vlády ČR pro státní informační systém (dále jen "Komise"), která měla odstranit dosavadní nejednotnost státního informačního systému

³⁰ IGI Global: *What is Government-to-Business (G2B)* [online]. [cit. 2020-03-10]. Dostupné z: <https://www.igi-global.com/dictionary/government-barriers-opportunities-greece/12391>

³¹ MANAGEMENTMANIA: *G2G (Government to Government)* [online]. [cit. 2020-03-10]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/g2g-government-to-government>

³² POMAHAČ, Richard a kol. *Veřejná správa*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013. s. 204

³³ ŠPAČEK, David. *EGovernment: cíle, trendy a přístupy k jeho hodnocení*. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2012, xix, s. 53

³⁴ MATES, Pavel a Vladimír SMEJKAL. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. s. 48

v České republice a koordinovat jeho rozvoj.³⁵ Komise vznikla na základě Usnesení vlády České republiky ze dne 16. ledna 1991 č. 13 o nezbytných opatřeních pro výstavbu státního informačního systému České republiky.

V následujících letech se situace nijak významně neměnila a stále docházelo k problémům s kompatibilitou informačních systémů jednotlivých resortů. Ke zlepšení situace ani nijak významně nepřispělo zřízení Úřadu pro státní informační systém v roce 1996, kvůli nedostatku kompetencí v oblasti informačních systémů.³⁶

Zlom nastal až v roce 1998, kdy se ve Vídni konala konference „*Informační společnost přibližující administrativu občanům*“, na které byly stanoveny tyto cíle pro budování informační společnosti:

- dostupnost veřejných informací
- poskytování veřejných služeb pomocí informačních a komunikačních technologií
- tvorba předpokladů pro spolupráci veřejného a soukromého sektoru a jejich vzájemnou komunikaci
- bezplatné užívání veřejných informací nebo jejich poskytování v adekvátní cenové úrovni
- používání osvědčených postupů a nástrojů³⁷

V souvislosti s touto konferencí byla v roce 1999 vytvořena vládní koncepce rozvoje eGovernmentu v České republice. Nesla název „*Státní informační politika – cesta k informační společnosti*“ a měla za úkol informatizaci neboli zavedení moderních technologií do oblasti veřejné správy. Dále měla přispět ke zlepšení úrovně informační gramotnosti a elektronického obchodu. Jednotlivé úkoly a cíle této koncepce byly následně v roce 2000 zahrnuty do dokumentu zvaného „*Akční plán realizace státní informační politiky do roku 2003*“. Na výše zmíněnou koncepci navazovala další koncepce z roku 1999, a to „*Koncepce budování informačních systémů veřejné správy*“. Koncepce se zaměřila zejména na celkové zvýšení efektivnosti a důvěryhodnosti veřejné správy.³⁸ Mimo jiné koncepce definovala informační systém veřejné správy jako fungující celek informačních systémů,

³⁵ ŠPAČEK, David. *EGovernment: cíle, trendy a přístupy k jeho hodnocení*. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2012, xix, s. 53

³⁶ ŠPAČEK, David. *EGovernment: cíle, trendy a přístupy k jeho hodnocení*. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2012, xix, s. 53

³⁷ BUDIŠ, Petr, HŘEBÍKOVÁ, Iva. *Datové schránky: fungování, doručování, bezpečnost, návody*. Olomouc: ANAG, 2010, s. 13-14

³⁸ Tamtéž s. 14

který provozují orgány státních správ a samospráv. Základem jednotlivých informačních systémů by se měl stát jeden centrální – státní informační systém.³⁹

V návaznosti na uvedené strategické dokumenty byly v České republice schváleny nové zákony, obsahující základní právní normy v oblasti eGovernmentu. Byl to například zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Na základě tohoto zákona byla v roce 1999 v České republice zavedena první elektronická služba, kterou občané mohli využívat. Jednalo se o podávání žádostí o informace prostřednictvím elektronické pošty. Neméně důležitý zákon č. 227/2000 Sb. o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu) zavedl do českého právního řádu institut elektronického podpisu, díky kterému vznikla možnost komunikace občanů s orgány veřejné moci prostřednictvím moderních technologií, tedy tzv. „na dálku“ elektronicky. Zavedení elektronického podpisu vedlo také k novele správního řádu, který následně občanům umožnil využívat elektronickou komunikaci se správními úřady a činit tzv. elektronické podání. Úřadů, které elektronické podatelny provozovaly a byly technicky připraveny na přijímání elektronického podání, však v té době nebylo mnoho, tudíž možnost učinit elektronické podání občané měli, ale pouze u vybraných úřadů.⁴⁰

V roce 2000 nabyt účinnosti také zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, na jehož základě byl zřízen Úřad pro veřejné informační systémy, který nahradil již zmíněný Úřad pro státní informační systém (zřízený v roce 1996). Cílem nového Úřadu pro veřejné informační systémy bylo vytvořit předpoklady k tomu, aby spolu mohly informační systémy veřejné správy bez problémů komunikovat.⁴¹ Úřad pro veřejné informační systémy fungoval pouze tři roky. V roce 2003 nabyt účinnosti zákon č. 517/2002 Sb., kterým bylo zřízeno Ministerstvo informatiky. Úřad pro veřejné informační systémy nabytím účinnosti tohoto zákona zanikl. Nově zřízené Ministerstvo informatiky se stalo ústředním orgánem pro informační a komunikační technologie, dále pro telekomunikace a poštovní služby.⁴² Ministerstvo informatiky se mimo

³⁹ MATES, Pavel a Vladimír SMEJKAL. *E-government v českém právu: právní a technologické aspekty*. Praha: Linde, 2006. Teoretik. s. 26

⁴⁰ ŠTĚDRŮŇ, Bohumír. *Úvod do eGovernmentu v České republice: právní a technický průvodce*. Praha: Úřad vlády České republiky, 2007. s. 20

⁴¹ Tamtéž s. 20

⁴² MATES, Pavel a Vladimír SMEJKAL. *E-government v českém právu: právní a technologické aspekty*. Praha: Linde, 2006. Teoretik. s. 28

jiné zasadilo o novelu zákona o elektronickém podpisu, díky které vznikla již všem správním úřadům povinnost zřídit a provozovat elektronickou podatelnu.⁴³

V roce 2003 došlo také k přehodnocování výše zmíněných strategických koncepcí, které byly nakonec v březnu roku 2004 usnesením vlády nahrazeny strategickým dokumentem „Státní informační a komunikační politika“, známým též pod názvem e-Česko 2006. Dokument byl vytvořen na základě akčního plánu Evropské unie eEurope 2005. Cílem bylo implementovat záměry akčního plánu eEurope2005 do českého práva s ohledem na národní podmínky, potřeby a technickou připravenost. Česká republika si stanovila následující cíle:

- dostupnost a bezpečnost komunikačních služeb
- rozšiřování informační vzdělanosti
- moderní veřejné služby on-line
- dynamické prostředí pro elektronické podnikání⁴⁴

Významným právním aktem v oblasti vývoje českého eGovernmentu bylo usnesení vlády č. 1085 ze dne 20. září 2006, kterým byl schválen „*Soubor opatření pro urychlení rozvoje eGovernmentu v České republice*“. Na základě tohoto dokumentu se na území České republiky začala budovat soustava kontaktních míst veřejné správy, která měla sloužit k maximálnímu zjednodušení komunikace občanů s úřady. Kontaktní místa veřejné správy budou podrobně rozebrána v následujících kapitolách. Zmíněné usnesení vlády bylo dále podkladem pro různá další legislativní a organizační opatření, díky kterým započal proces zrovnoprávnění listinné a digitální podoby dokumentů, také byl vytvořen právní rámec pro zavedení spisových služeb v elektronické podobě.⁴⁵ Dalšími důležitými kroky bylo zřizování nástrojů elektronické komunikace - datových stránek, centrálních registrů veřejné správy a dalších projektů eGovernmentu. Těmito dílčími nástroji a projekty eGovernmentu i jejich vývojem se autorka práce podrobně zabývá v následujících kapitolách.

Další zásadní změnou, ke které došlo v roce 2006, bylo zrušení Ministerstva informatiky. Zrušeno bylo k 1. červnu 2007 zákonem č. 110/2007 Sb., o některých opatřeních v soustavě ústředních orgánů státní správy, souvisejících se zrušením Ministerstva informatiky a o změně některých zákonů. Kompetence Ministerstva informatiky stanovené

⁴³ ŠTĚDRŮN, Bohumír. *Úvod do eGovernmentu v České republice: právní a technický průvodce*. Praha: Úřad vlády České republiky, 2007. s. 20

⁴⁴ BUDIŠ, Petr, HŘEBÍKOVÁ, Iva. *Datové schránky: fungování, doručování, bezpečnost, návody*. Olomouc: ANAG, 2010, s. 16

⁴⁵ Tamtéž s. 16 - 17

zvláštními zákony v oblasti eGovernmentu přešly na Ministerstvo vnitra. Pomocným orgánem pro Ministerstvo vnitra se později stala Rada pro informační společnost (ustavena na základě usnesení vlády č. 293 z 28. června 2007). Působnost týkající se elektronických komunikací a poštovních služeb převzalo Ministerstvo průmyslu a obchodu a působnosti ve věcech veřejných dražeb přešla na Ministerstvo pro místní rozvoj.⁴⁶

S přechodem kompetencí na nová ministerstva, zejména pak na Ministerstvo vnitra, byly stanoveny nové cíle a vytvářeny nové strategie. Důležitou vládní strategií (usnesení vlády č. 197 ze dne 28. února 2007), která stanovila řadu cílů v oblasti eGovernmentu, byla „Efektivní veřejná správa a přátelské veřejné služby – Strategie realizace Smart Administration v období 2007-2015“. Prostřednictvím Strategie realizace Smart Administration (Strategie SA) mělo dojít k zapojení informačních a komunikačních technologií (ICT) do činností úřadů tak, aby došlo k efektivnější komunikaci občanů s úřady a aby bylo regulováno přílišné papírování.⁴⁷

Strategie Smart Administration dala veřejné správě tvar šestiúhelníku neboli hexagonu, jehož vrcholy jsou symbolem Efektivní veřejné správy a navzájem spolu souvisejí.

Obrázek č. 1: Hexagon Efektivní veřejné správy

Zdroj: Hexagon efektivní veřejné správy, Smart Administration. Dostupné z: <http://www.smartadministration.cz/clanek/hexagon-efektivni-verejne-spravy.aspx>

⁴⁶ Zákon č. 110/2007 Sb., o některých opatřeních v soustavě ústředních orgánů státní správy, souvisejících se zrušením Ministerstva informatiky a o změně některých zákonů

⁴⁷ POMAHAČ, Richard a kol. Veřejná správa. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013. s. 216

- **Legislativa** představuje ochranu společenských hodnot a reguluje chování občanů.
- **Organizace** činností veřejné správy je důležitá zejména z hlediska efektivního nakládání s veřejnými prostředky a poskytování kvalitních služeb veřejné správy občanům.
- **Technologie (ICT)** usnadňují komunikaci občanů s orgány veřejné správy a především také komunikaci mezi úřady navzájem.
- **Občan** představuje cíl strategie, který má za úkol usnadnit občanům komunikaci s úřady a umožnit jim veřejnou správu kontrolovat a participovat na jejích rozhodnutích.
- **Úředník** je vrchol vyjadřující cíl strategie SA, který je zaměřen na vysokou kvalitu výkonu všech úředníků veřejné správy a kvalitu řízení na různých úrovních veřejné správy.
- **Financování** vyjadřuje princip správné alokace zdrojů rozpočtů v rámci jednotlivých aktivit veřejné správy.⁴⁸

Strategické cíle Smart Administration, uvedené v usnesení vlády č. 197/2007:

- *Zkvalitnit tvorbu a implementaci politik.*
- *Zlepšit a zjednodušit regulatorní prostředí a vytvořit atraktivní prostředí pro podnikatele, domácí i zahraniční investory.*
- *Zefektivnit činnost úřadů veřejné správy, snížit finanční nároky na chod administrativy a zajistit transparentní výkon veřejné správy.*
- *Přiblížit veřejné služby občanovi, zajistit jejich maximální dostupnost a kvalitu.*
- *Zkvalitnit činnost justice.*⁴⁹

Ještě konkrétněji byly cíle Strategie SA specifikovány v dokumentu „*Strategie rozvoje služeb pro informační společnost v České republice*“, který byl schválen Radou vlády pro informační společnost v dubnu 2008. Rada stanovila milníky, kterých mělo být v jednotlivých letech docíleno. Prvním milníkem byl rok 2009, ve kterém měly být zprovozněny datové schránky a rozvinutá soustava univerzálních kontaktních míst veřejné správy. V roce 2010 měly podle strategie být zprovozněny centrální registry veřejné správy, ukončen legislativní proces norem souvisejících s realizací cílů Strategie SA a mělo být možné učinit všechny

⁴⁸ SMART ADMINISTRATION: *Hexagon efektivní veřejné správy* [online]. [cit. 2020-03-12]. Dostupné z: <http://www.smartadministration.cz/clanek/hexagon-efektivni-verejne-spravy.aspx>

⁴⁹ SMART ADMINISTRATION: *O Smart Administration* [online]. [cit. 2020-03-12]. Dostupné z: <http://www.smartadministration.cz/clanek/o-smart-administration-smart-administration.aspx>

druhy podání vůči veřejné správě prostřednictvím kontaktních míst veřejné správy. V roce 2012 měly být vytvořeny fungující aplikace pro různá veřejnoprávní odvětví, a to například zdravotnictví, sociální péče a také oblast správního a soudního řízení. Dalším strategickým cílem, který se měl uskutečnit do roku 2012, bylo vybudování funkční infrastruktury pro archivaci elektronických dokumentů. Posledním cílem bylo do roku 2015 dokončit proces elektronizace datové základny a vytvořit předpoklady pro vedení geografických informací v elektronické podobě.⁵⁰ Strategii SA doplňuje také „*Strategie implementace e-governmentu v území*“, která byla rovněž schválena vládou v roce 2008. Smyslem další specifikace jednotlivých cílů Strategie SA bylo zejména financování projektů eGovernmentu z Evropských zdrojů.⁵¹

Důležitým milníkem ve vývoji eGovernmentu na legislativní úrovni bylo přijetí dvou velmi významných zákonů. Prvním z nich je zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů (zákon o eGovernmentu), který nabyl účinnosti 1. července 2009. O rok později, tedy 1. července 2010 nabyl účinnosti druhý důležitý zákon, a to zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech.

Toto byl stručný výčet důležitých událostí, které se v České republice udály v souvislosti s vývojem eGovernmentu. Je důležité zmínit, že se nejedná o kompletní historický exkurz do dané oblasti s výčtem všech důležitých rozhodnutí a projektů českého eGovernmentu. Následující události a jejich vývoj bude součástí dílčích kapitol v dalších částech práce.

3.2 Informační systémy veřejné správy

Stručný popis informačních systémů veřejné správy (ISVS) nemůže být vzhledem k tématu práce vynechán. Pojem ISVS je jedním ze základních pojmů eGovernmentu. Orgány veřejné správy provozují mnoho informačních systémů. Informace, které ISVS poskytují, jsou důležité pro rozhodování správních orgánů o právech a povinnostech adresátů veřejné správy.⁵² V českém právním řádu jsou informační systémy veřejné správy zakotveny přelomovým zákonem č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů (dále jen „zákon o ISVS“), který stanovil základní práva

⁵⁰ VLÁDA ČR: *Strategie rozvoje služeb pro „informační společnost“* [online]. [cit. 2020-03-12]. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/strategie_rvis_final4301.doc

⁵¹ POMAHAČ, Richard a kol. *Veřejná správa*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013. s. 216

⁵² SMEJKAL, Vladimír a kol. *Právo informačních a telekomunikačních systémů: právní a technologické aspekty*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: C.H. Beck, 2004. s. 225

a povinnosti orgánů veřejné správy pro zakládání, provozování, správu a užívání ISVS. Informační systém veřejné správy je zde obecně vymezen jako fungující celek, který zabezpečuje systematickou informační činnost. Součástí každého informačního systému jsou data organizovaná tak, aby bylo možné umožnit jejich zpřístupnění a následné zpracování.⁵³ Účelem ISVS je především bezproblémová komunikace fyzických a právnických osob s úřady nebo úřady mezi sebou navzájem.

Mezi základní ISVS řadíme především základní registry veřejné správy, které budou podrobně rozebrány v samostatné kapitole. Do kategorie ISVS se dále řadí například různé evidence, seznamy, matriky, katastry či rejstříky (např. obchodní a živnostenský rejstřík). Mezi ISVS naopak nepatří informační systémy vedené pro potřeby zajišťování obrany státu, nakládání s utajovanými informacemi, informační systémy vedené bezpečnostními sbory a podobně.⁵⁴

Zákon o ISVS mimo jiné stanovuje práva a povinnosti správců ISVS. Těmi jsou vždy orgány veřejné správy, konkrétně ministerstva, jiné ústřední orgány státní správy a jejich územní pracoviště (např. katastrální úřady), veřejné ozbrojené i neozbrojené sbory a územní samosprávné celky.⁵⁵ Správcem informačního systému veřejné správy se dle § 2 písm. c) zákona o ISVS rozumí osoba nebo její součást, poskytující služby informačního systému veřejné správy a za tento systém odpovídá. Provozovatelem ISVS je osoba nebo její součást provádějící informační činnosti a zajišťuje funkčnost technických a programových prostředků tvořících ISVS. Provozovatelem ISVS může být správce ISVS nebo jiná osoba, kterou správce pověří.⁵⁶ Uživatelem ISVS je osoba nebo její součást, která do ISVS data zapisuje nebo data a provozní údaje obsažené v ISVS využívá. Uživatelem může být správce i provozovatel ISVS, používají-li ISVS při výkonu veřejné správy.⁵⁷

Ústředním orgánem státní správy pro oblast informačních systémů je dle § 12 odst. 1 písm. o) kompetenčního zákona⁵⁸ Ministerstvo vnitra. Jeho úkolem je zajistit především budování a rozvoj informačních systémů veřejné správy a prostřednictvím metodických

⁵³ Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů. § 2 písm. b)

⁵⁴ Tamtéž § 1 odst. 1-5

⁵⁵ MATES, Pavel a Vladimír SMEJKAL. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. s. 54

⁵⁶ Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů. § 2 písm. d)

⁵⁷ Tamtéž § 2 písm. e)

⁵⁸ Zákon České národní rady č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky

pokynů řídit další jejich další vývoj.⁵⁹ Ministerstvo vnitra je také kontrolním orgánem v rámci ISVS a správcem Centrálního místa služeb (CMS). „Centrálním místem služeb se rozumí soubor technického a programového vybavení, jehož prostřednictvím jsou poskytovány služby informačních systémů veřejné správy a jehož prostřednictvím jsou využívány a propojovány sítě elektronických komunikací.“⁶⁰ Prostřednictvím CMS využívají orgány veřejné správy sítě elektronických komunikací v rámci ISVS.

3.3 Portál veřejné správy

Portál veřejné správy je jedním z nejvýznamnějších informačních systémů veřejné správy. Z hlediska vývoje českého eGovernmentu byl vznik Portálu veřejné správy jedním z hlavních přínosů. Ke spuštění Portálu veřejné správy došlo na základě zákona č. 365/2000 Sb., o ISVS 6. října 2003 na internetové adrese www.portal.gov.cz. Zákon o ISVS definuje Portál veřejné správy jako informační systém veřejné správy, díky kterému je zajištěn přístup občanů k informacím a komunikace s orgány veřejné správy. Správa Portálu veřejné správy je vykonávána Ministerstvem vnitra.⁶¹

Portál veřejné správy je jedním z nástrojů eGovernmentu, který přispívá k jednodušší a efektivnější komunikaci občanů s úřady. Výjimečnost Portálu veřejné správy vyplývá z jeho univerzálního využití. Na jednom místě je totiž možné najít veškeré informace a vybrané služby v rámci celé veřejné správy. Koncepce portálu veřejné správy se zaměřuje zejména na jednoduchost a využitelnost širokou veřejností. Systém není uživatelsky náročný, což umožňuje i nepříliš počítačově gramotné populaci využívat jeho služby. Bez problémů ho využijí i cizinci, orgány státní správy a samosprávy nebo podnikatelé.⁶²

Informace, které Portál veřejné správy poskytuje, jsou veřejně přístupné a je garantována jejich důvěryhodnost. Na webových stránkách Portálu veřejné správy je možné nalézt rovněž zákony, formuláře potřebné pro elektronická podání, návody na řešení různých

⁵⁹ MINISTERSTVO VNITRA: *Informační systémy veřejné správy* [online]. [cit. 2020-03-13]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/informacni-systemy-verejne-spravy.aspx>

⁶⁰ Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů. § 6h odst. 1

⁶¹ Tamtéž § 6g odst. 1

⁶² BUDIŠ, Petr, HŘEBÍKOVÁ, Iva. *Datové schránky: fungování, doručování, bezpečnost, návody*. Olomouc: ANAG, 2010, s. 46

životních situací souvisejících s veřejnou správou a seznam datových stránek, jakožto i přístup do uživatelského portálu datových schránek.⁶³

Portál veřejné správy má tři základní funkce. První je funkce informační, neboť Portál veřejné správy zajišťuje přístup k informacím, které vznikly na základě informační činnosti orgánů veřejné správy. Poskytované jsou informace z různých oblastí veřejné správy (např. oblast sociálního a zdravotního zabezpečení, veřejných financí, dotací, evidence právnických a fyzických osob). Druhá funkce umožňuje komunikaci uživatelů Portálu s orgány veřejné správy prostřednictvím datových schránek a přístup prostřednictvím kontaktních míst veřejné správy. Třetí funkcí je zajištění přístupu k informacím fyzických a právnických osob. K takovýmto informacím zajišťuje Portál veřejné správy přístup na základě písemné smlouvy mezi správcem portálu a fyzickou nebo právnickou osobou, k jejímž informacím je zajištěn přístup. Za zajištění přístupu k informacím hradí fyzická nebo právnická osoba poplatek.⁶⁴

Uživatelské prostředí Portálu veřejné správy je zpracované jednoduše. Hlavní stránka nabízí čtyři sekce – Životní situace, Formuláře, Věstníky a Zveřejněné informace. Sekce **Životní situace** je rozdělena do čtyř kategorií podle typu uživatele, kterým může být občan, cizinec, podnikatel nebo úředník. Uživatelé v této sekci najdou vysvětlené a popsané jednotlivé úkony v rámci veřejné správy. Návod na provedení jednotlivých úkonů a situací má danou strukturu, kterou musejí zadávající instituce dodržovat a je za správnost návodů odpovědná. V sekci **Formuláře** jsou pro uživatele Portálu veřejné správy připraveny elektronické formuláře zveřejňované různými orgány veřejné moci. Elektronické formuláře umožňují občanům, podnikatelům nebo firmám provést elektronické podání vůči orgánům veřejné moci. Sekce Formuláře nabízí též vybrané elektronické formuláře pro úřady, jejichž prostřednictvím může úředník například zveřejnit povinně zveřejňované informace. V sekci **Věstníky** jsou publikovány předpisy a metodické pokyny ústředních orgánů veřejné správy a ostatních orgánů, které stanoví zákon o ISVS. Poslední sekce **Zveřejněné informace** obsahuje všechny povinně zveřejňované informace orgánů veřejné správy, které se zveřejňují na základě zákona nebo jiného právního předpisu.⁶⁵

⁶³ MINISTERSTVO VNITRA: *Portál veřejné správy* [online]. [cit. 2020-03-13]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/portal-verejne-spravy.aspx>

⁶⁴ MATES, Pavel a Vladimír SMEJKAL. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. s. 71-72

⁶⁵ MINISTERSTVO VNITRA: *Portál veřejné správy* [online]. [cit. 2020-03-13]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/portal-verejne-spravy.aspx>

Portál veřejné správy je možné rozdělit na dvě části – informační a transakční část. **Informační část** slouží zejména k usnadnění orientace uživatelů v Portálu veřejné správy. Součástí informační části jsou například povinně zveřejňované informace poskytované orgány veřejné správy, kontaktní údaje o jednotlivých úřadech státní správy a samosprávy nebo návody pro řešení životních situací. Do informační části tedy můžeme zařadit sekci Životní situace, Věstníky a Zveřejněné informace. **Transakční část** Portálu veřejné správy slouží ke komunikaci uživatelů Portálu s orgány veřejné správy. Jedná se o jakousi „bránu“, která umožňuje uživatelům činit elektronická podání vůči orgánům veřejné správy prostřednictvím již zmíněných formulářů.⁶⁶

3.4 eGON – symbol eGovernmentu

Moderní, přátelský a efektivní úřad, i tak by se dal označit eGON. Symbolem eGovernmentu je eGON zejména díky tomu, že vyjadřuje propojený fungující systém čtyř základních projektů českého eGovernmentu. Tvůrci vyobrazili eGON jako živý organismus, jehož životní funkce zabezpečují zmíněné eGovernmentové projekty, realizované v období od roku 2006 – 2012. Jedná se o projekt Czech POINT, Komunikační infrastrukturu veřejné správy (KIVS), Datové schránky a Základní registry veřejné správy.

Název eGON je složený ze zkratky slova eGovernment a anglické zkratky pro slovo zapnuto - „ON“, česky to tedy znamená „eGovernment zapnut“. Poprvé se o projektu eGON začalo mluvit na tiskové konferenci tehdejšího Ministerstva informatiky v roce 2006, kdy bylo také poprvé znázorněno schéma eGovernmentu - postavička eGON. Samotný projekt pak odstartoval v roce 2007. Myšlenka eGONu se zrodila díky názoru, že na eGovernment by se nemělo hledět jen jako na univerzální přístup do veřejné správy, ale jako na celkový výkon veřejnoprávních institucí - státních i samosprávných. Bylo tedy potřeba vytvořit fungující propojenou infrastrukturu systémů eGovernmentu, která by umožnila efektivně a hlavně bezpečně sdílet data uvnitř veřejné správy. Pro tvůrce bylo směřodlatné heslo „Obíhat úřady mají doklady nebo data, ne občan“.⁶⁷

Problém v realizaci projektu představovaly rozdílné druhy informačních systémů, které si každý úřad vedl sám, a většina těchto informačních systémů spolu nebyla schopna komunikovat. Z toho důvodu se 28. února 2007 poprvé dostal do Poslanecké sněmovny návrh

⁶⁶ BUDIŠ, Petr, HŘEBÍKOVÁ, Iva. *Datové schránky: fungování, doručování, bezpečnost, návody*. Olomouc: ANAG, 2010, s. 47-48

⁶⁷ FELIX, Ondřej, Jirí KAUCKÝ, Jindřich KOLÁŘ, et al. *Jak se (z)rodil eGON: reforma a elektronizace veřejné správy*. Praha: CEVRO Institut, 2015. s. 15

novely zákona, kterým se mění zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů („zákon o ISVS“), předkládaný vládou ČR. Novela měla umožnit vydávání ověřených výpisů ze stávajících ISVS prostřednictvím kontaktních míst veřejné správy. V červnu 2007 byla novela zákona schválena téměř všemi poslanci a zákon č. 269/2007 Sb., kterým se mění zákon č. 365/2000 Sb., o ISVS, účinný od 1. ledna 2008, byl na světě.⁶⁸ Došlo k propojení několika tisíců ISVS se systémem základních registrů a tím se ISVS sjednotily, takže data vedená v jednom informačním systému jsou stejná pro všechny ostatní informační systémy. Dalším krokem, který bylo třeba provést, bylo vytvoření dvou univerzálních klientských rozhraní pro jednotlivé ISVS. Jedním z nich bylo vytvoření asistovaného klientského místa (Czech POINT), které by umožnilo občanům na jednom místě vyřídit s pomocí úředníka nejčastější úkony. Druhým úkolem bylo vytvořit rozhraní pro oficiální elektronickou komunikaci občanů s úřady, tedy vytvoření datových schránek.⁶⁹

Ještě před samotným startem projektu eGON byl vytvořen Portál veřejné správy. V rozhovoru Roberta Lukáška s hlavním architektem eGovernmentu v České republice - Ondřejem Felixem, který proběhl 4. dubna 2014, bylo zmíněno, že vizí do budoucna je udělat z Portálu veřejné správy kromě informačního portálu, kterým kdysi již byl, také portál transakční. Přes Czech POINT nebo přes datové schránky měl mít uživatel Portálu možnost sám vyřizovat své záležitosti vůči veřejné správě. Klíčovým bodem vize byla rovněž možnost ověření identity uživatele prostřednictvím občanského průkazu.⁷⁰ Dnes již můžeme konstatovat, že tato vize byla s úspěchem naplněna (viz kapitola 3.12.1 eObčanka).

Projekt eGON lze označit v souvislosti s vývojem českého eGovernmentu jako průlomový, jelikož díky němu byl eGovernment vykreslen jednoduchým, srozumitelným a především atraktivním způsobem. eGovernment byl totiž před spuštěním projektu eGON pro většinu laické, ale i odborné veřejnosti nesrozumitelným tématem. Od počátku projektu však začala plošná intenzivní komunikační kampaň se školením pracovníků úřadů. Zásahu na vzniku projektu eGON má především silná politická podpora projektu a intenzivně pracující tým specialistů, kteří měli jasnou vizi a odhodlání ji uskutečnit.⁷¹

⁶⁸ FELIX, Ondřej, Jiří KAUCKÝ, Jindřich KOLÁŘ, et al. *Jak se (z)rodil eGON: reforma a elektronizace veřejné správy*. Praha: CEVRO Institut, 2015. s. 155-156

⁶⁹ Tamtéž s. 17-18

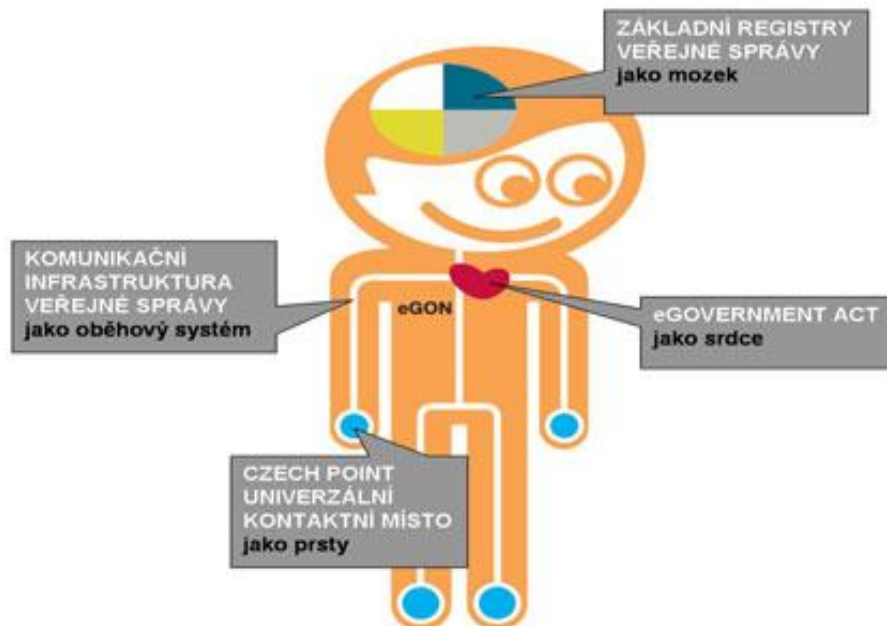
⁷⁰ Tamtéž s. 21

⁷¹ Tamtéž s. 10

Nyní ale již k jednotlivým projektům eGovernmentu, které eGON znázorňuje. Jak bylo již řečeno, eGON je známý jako postavička, která je s nadsázkou přirovnávána k živému organismu, jehož životní funkce zajišťují 4 projekty eGovernmentu:

- **Mozek:** Základní registry veřejné správy
 - Registr osob
 - Registr obyvatel
 - Registr práv a povinností
 - Registr územní identifikace adres a nemovitostí
- **Srdce:** 3 pilíře eGovernment act (někdy je také uváděn zákon o eGovernmentu⁷²)
 - zavedení datových schránek
 - zrovnoprávnění elektronických a papírových dokumentů
 - povinnost institucí komunikovat elektronicky
- **Prsty:** Kontaktní místa veřejné správy - Czech POINT
- **Oběhová soustava:** Komunikační infrastruktura veřejné správy – KIVS

Obrázek č. 2: eGon - symbol eGovernmentu

Zdroj: Na cestě ke zjednodušení služeb veřejné správy. Vláda České republiky. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/mediacentrum/aktualne/na-cestě-ke-zjednodušení-sluzeb-verejne-spravy-61018/>

⁷² Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů

Prvním realizovaným eGON projektem byla bez nutnosti legislativních úprav Komunikační infrastruktura veřejné správy (KIVS). KIVS má na starosti propojení jednotlivých sítí a systémů orgánů veřejné správy a umožňuje oprávněným subjektům efektivnější přístup k informacím. Prostřednictvím KIVS obíhají bezpečně data a informace uvnitř celé veřejné správy. Proto je KIVS vyobrazena v těle eGONa jako oběhová soustava.⁷³

Kontaktní místa veřejné správy neboli Czech POINT umožňují občanům rychlou, efektivní komunikaci s orgány veřejné správy z jednoho místa. Czech POINT je znázorněn jako eGONovi prsty, protože se jedná o symboliku „pomocné ruky“ vyjadřující přítomnost asistenta, který na kontaktním místě za klienta zpracovává jeho požadavky. Mezi požadavky lze zařadit zpracování podání, poskytnutí ověřeného výpisu z registrů veřejné správy nebo převedení dokumentu z papírové do elektronické podoby a naopak.

Srdce eGONa znázorňuje prostředek elektronické komunikace, kterým je Informační systém datových schránek (ISDS), který rozvádí pomyslnou „krev“ do všech dalších orgánů eGONa. Jednotlivé úřady mezi sebou musejí ze zákona komunikovat prostřednictvím ISDS a každý občan, který je držitelem datové schránky, má právo na doručování dokumentů do datové schránky v elektronické podobě.

Posledním „orgánem“ eGONa je jeho mozek, který znázorňuje čtyři základní registry veřejné správy. Na výše uvedeném obrázku si lze všimnout, že eGONův mozek je rozdělený na čtyři různě barevné části. Právě toto rozdělení symbolizuje jednotlivé základní registry. Základní registry znázorňují eGONův mozek zejména kvůli tomu, že jsou jakousi pamětí eGovernmentu. V základních registrech jsou dlouhodobě a bezpečně uložena data, která jsou následně bezpečným způsobem sdílena mezi jednotlivými informačními systémy veřejné správy.⁷⁴ V následujících kapitolách budou jednotlivé eGON projekty rozebrány podrobněji.

3.5 KIVS

Komunikační infrastruktura veřejné správy je základem pro fungování eGovernmentu. KIVS sjednocuje datové linky různých subjektů veřejné správy do jedné společné datové sítě. Díky KIVS jsou tato data efektivně a bezpečně sdílena mezi orgány veřejné správy a jednotlivými Informačními systémy veřejné správy. Prostřednictvím KIVS jsou orgány

⁷³ FELIX, Ondřej, Jiří KAUCKÝ, Jindřich KOLÁŘ, et al. *Jak se (z)rodil eGON: reforma a elektronizace veřejné správy*. Praha: CEVRO Institut, 2015. s. 24-25

⁷⁴ FELIX, Ondřej, Jiří KAUCKÝ, Jindřich KOLÁŘ, et al. *Jak se (z)rodil eGON: reforma a elektronizace veřejné správy*. Praha: CEVRO Institut, 2015. s. 26-27

veřejné správy napojeny například na základní registry nebo Czech POINT.⁷⁵ „KIVS se stala nedílnou součástí eGovernmentu a zajišťovala poskytování služeb pro ústřední orgány veřejné správy, organizační složky státu a jejich příspěvkové organizace, případně i jiné subjekty veřejné správy, které o zajištění takové činnosti Ministerstvo vnitra (předtím Ministerstvo informatiky) požádaly a uzavřely s ministerstvem za tím účelem příslušnou smlouvu.“⁷⁶

Projekt KIVS se začal vyvíjet již v roce 2001, kdy byla uzavřena Rámcová smlouva o poskytování služeb Komunikační infrastruktury informačních systémů veřejné správy. Smlouva byla uzavřena mezi státem a Českým telecomem na pět let, tedy do roku 2006, nicméně byla prodloužena až do 23. června 2007. Tehdejší Ministerstvo informatiky však již v roce 2005 začalo připravovat novou Koncepti KIVS, která měla plynule navázat na předchozí Rámcovou smlouvu. Zavedení této koncepce se ale fakticky neuskutečnilo. V roce 2006 však byla Koncepte KIVS přezkoumána Ministerstvem informatiky a poté mohlo v roce 2007 dojít k budování KIVS, což přispělo k významnému rozvoji eGovernmentu v České republice a v této době byla KIVS zařazena mezi již zmíněné čtyři eGON projekty.

Na začátku roku 2007 bylo pořádané výběrové řízení na poskytovatele hlasových a datových služeb komunikační infrastruktury informačních systémů veřejné správy, na základě kterého byly podepsány dvě nové rámcové smlouvy mezi tehdejším Ministerstvem informatiky a třemi společnostmi poskytující hlasové a datové služby – Telefónica O2, GTS NOVERA a ČD-Telematika společně s T-Systems PragoNet. Předmětem rámcových smluv bylo vymezení základních podmínek na poskytování hlasových a datových služeb a úprava spolupráce smluvních stran.⁷⁷

V roce 2012 byla usnesením vlády⁷⁸ Koncepte KIVS změněna. Změna spočívala v přechodu z centralizovaného způsobu pořádání výběrového řízení, který fungoval od roku 2006, na decentralizovaný způsob. Jednotlivé subjekty veřejné správy si tedy musely sjednávat poskytovatele hlasových a datových služeb samy. Decentralizovaný způsob byl

⁷⁵eGovernment: *KIVS - komunikační infrastruktura veřejné správy* [online]. [cit. 2020-03-14]. Dostupné z: <http://egovernment.euweb.cz/3.html>

⁷⁶FELIX, Ondřej, Jiří KAUCKÝ, Jindřich KOLÁŘ, et al. *Jak se (z)rodil eGON: reforma a elektronizace veřejné správy*. Praha: CEVRO Institut, 2015. s. 144

⁷⁷FELIX, Ondřej, Jiří KAUCKÝ, Jindřich KOLÁŘ, et al. *Jak se (z)rodil eGON: reforma a elektronizace veřejné správy*. Praha: CEVRO Institut, 2015. s. 145-146

⁷⁸Usnesení Vlády ze dne 18. ledna 2012 č. 50 o změně Koncepte rozvoje Komunikační infrastruktury veřejné správy

zaveden kvůli tomu, že centralizovaný způsob je časově a komunikačně náročný a méně hospodárný.⁷⁹

3.5.1 Centrální místo služeb

Centrální místo služeb (CMS) je důležitou součástí KIVS. Má na starosti propojování subjektů veřejné správy a výměnu dat mezi jednotlivými ISVS. Díky CMS je zajištěna efektivní komunikace a výměna informací mezi subjekty veřejné správy a jinými subjekty ve vnějších sítích. Vnější síť se rozumí například internet nebo komunikační infrastruktura Evropské unie. CMS vytváří logické místo, které slouží k propojení elektronických komunikací a operátorů telekomunikačních infrastruktur, jejichž úkolem je především poskytování služeb pro KIVS.⁸⁰

3.6 Czech POINT

Český podací ověřovací informační národní terminál (Czech POINT) je dalším významným projektem eGovernmentu, který zásadně přispěl k jeho vývoji. Před spuštěním projektu byla pro komunikaci s úřady vždy nutná osobní přítomnost občana. Kvůli získání potřebných dokumentů bylo někdy třeba projít hned několika úřady, kde bylo nutné absolvovat mnohdy zdlouhavé administrativní úkony. Projekt Czech POINT ale měl vše změnit, a také změnil. Cílem projektu bylo vybudovat síť kontaktních míst veřejné správy, která budou schopna občanům na jednom místě poskytnout data z různých informačních systémů a zjednoduší komunikaci s úřady.

Vytvoření kontaktních míst veřejné správy bylo jedním z hlavních cílů stanovených usnesením vlády č. 1085 ze dne 20. září 2006, o souboru opatření pro urychlení rozvoje eGovernmentu v ČR. Vznik Czech POINTu úzce souvisí se vznikem projektu eGON a dalšími projekty, které vedly k rozšíření služeb eGovernmentu v České republice. Poprvé byl Czech POINT uveden do praxe na konci března roku 2007, kdy bylo zprovozněno první kontaktní místo veřejné správy na Úřadu městské části Praha 13. Jednalo se však pouze o pilotní provoz Czech POINTu, jehož cílem bylo otestovat všechny potřebné úkony spojené s provozem kontaktních míst, proškolení pracovníků a získání zpětné vazby o fungování celého systému. V rámci pilotního provozu bylo postupně spuštěno dalších

⁷⁹ FELIX, Ondřej, Jirí KAUCKÝ, Jindřich KOLÁŘ, et al. *Jak se (z)rodil eGON: reforma a elektronizace veřejné správy*. Praha: CEVRO Institut, 2015. s. 149

⁸⁰ Tamtéž s.147

37 kontaktních míst a do provozu se zapojilo i 74 pracovišť České pošty. Oficiální spuštění již ostrého provozu Czech POINTU se uskutečnilo 2. ledna 2008.⁸¹

Základním legislativním dokumentem, na kterém projekt Czech POINT stojí, je již mnohokrát zmiňovaný zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy. Zákon o ISVS zakotvuje kontaktní místa veřejné správy v § 8a a stanoví, že prostřednictvím kontaktního místa (Czech POINTu) je možné činit podání vůči veřejné správě.

Kontaktním místem veřejné správy jsou podle §8a odst. 2 zákona o ISVS:

- Notáři
- Krajské úřady
- Matriční úřady
- Obecní úřady, úřady městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a úřady městských částí hlavního města Prahy, jejichž seznam stanoví prováděcí právní předpis
- Zastupitelské úřady určené ministrem zahraničních věcí
- Držitel poštovní licence a Hospodářská komora České republiky
- Banka, pojišťovna, zdravotní pojišťovna a poskytovatel univerzální služby podle zákona o elektronických komunikacích, kterým byla ministerstvem udělena autorizace k výkonu působnosti kontaktního místa veřejné správy⁸²

Z výše uvedeného je patrné, že služby Czech POINTu neposkytují pouze orgány veřejné správy, ale i jiné subjekty včetně těch soukromoprávních, kterým jsou v souvislosti s výkonem těchto služeb přiznány veřejnoprávní pravomoci. Činnost kontaktních míst veřejné správy je vždy vykonávána v přenesené působnosti. Správu a dohled nad kontaktními místy veřejné správy vykonává Ministerstvo vnitra.

Dalším zákonem, díky kterému může Czech POINT správně fungovat, je zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů (dále jen „zákon o eGovernmentu“). Zákon o eGovernmentu umožňuje kontaktním místům veřejné správy provádět ověřené výstupy z informačních systémů, zavádí institut datových schránek a autorizované konverze dokumentů. Jedním z nejdůležitějších zákonů pro oblast

⁸¹ FELIX, Ondřej, Jiří KAUCKÝ, Jindřich KOLÁŘ, et al. *Jak se (z)rodil eGON: reforma a elektronizace veřejné správy*. Praha: CEVRO Institut, 2015. s. 43-50

⁸² Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů. §8a odst. 2

Czech POINTu je také zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, díky kterému je možné využívat data, která základní registry veřejné správy uchovávají.⁸³

Czech POINT by nemohl fungovat ani bez pravomocí, které jsou mu zákony svěřeny. Jednou z nejvýznamnějších pravomocí Czech POINTu je vydávání ověřených výpisů z veřejných i neveřejných evidencí ISVS. Za veřejnou evidenci můžeme označit například Obchodní rejstřík. O výpis z veřejné evidence může požádat kdokoli bez prokázání totožnosti. Neveřejnou evidencí je například Rejstřík trestů a výpis z něj může být poskytnut pouze oprávněnému žadateli, který musí prokázat svou totožnost.⁸⁴ Ověřený výstup z ISVS, který kontaktní místo veřejné správy vydává, je vždy veřejnou listinou. Aby bylo zřejmé, že se jedná o pravý výpis z ISVS, musí být označen ověřovací doložkou, což stanoví §9a odst. 1 zákona o ISVS. Subjekt, který ověřené výpisy vydává, musí vést rovněž jejich evidenci.⁸⁵ Mezi další pravomoci Czech POINTu patří možnost provádět autorizovanou konverzi dokumentů, tedy převedení dokumentu v listinné podobě do podoby elektronické a naopak. V současné době je Czech POINT povinen přijímat podání vůči živnostenským úřadům, což stanoví §72 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání.

Je vhodné zmínit, že pravomoci jednotlivých kontaktních míst veřejné správy nebyly v minulosti jednotné. Například u České pošty nebo Hospodářské komory České republiky nebylo v počátcích projektu Czech POINT možné zažádat o výpis z Rejstříku trestů. Postupem času však došlo ke změně situace a v současné době již poskytují všechna kontaktní místa veřejné správy stejné služby a mají stejné pravomoci.⁸⁶

3.6.1 Služby Czech POINTu

Czech POINT ve fázi pilotního provozu poskytoval oproti současnosti jen malé množství služeb, mezi které patřilo vydávání výpisů z Katastru nemovitostí, Obchodního rejstříku a Živnostenského rejstříku. Po plném spuštění projektu se postupně přidávaly další služby. V roce 2008 se k výše uvedeným výpisům přidaly výpisy z Insolvenčního rejstříku a Rejstříku trestů, v roce 2009 výpis z bodového hodnocení řidičů z Registru řidičů a výpis ze seznamu kvalifikovaných dodavatelů. V roce 2009 se rovněž spustil projekt datových

⁸³ FELIX, Ondřej, Jiří KAUCKÝ, Jindřich KOLÁŘ, et al. *Jak se (z)rodil eGON: reforma a elektronizace veřejné správy*. Praha: CEVRO Institut, 2015. s. 46

⁸⁴ FELIX, Ondřej, Jiří KAUCKÝ, Jindřich KOLÁŘ, et al. *Jak se (z)rodil eGON: reforma a elektronizace veřejné správy*. Praha: CEVRO Institut, 2015. s. 47

⁸⁵ MATES, Pavel a Vladimír SMEJKAL. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. s. 75

⁸⁶ FELIX, Ondřej, Jiří KAUCKÝ, Jindřich KOLÁŘ, et al. *Jak se (z)rodil eGON: reforma a elektronizace veřejné správy*. Praha: CEVRO Institut, 2015. s. 47

schránek a byla přidána služba autorizované konverze dokumentů. K významnému rozšíření služeb došlo také v roce 2012, kdy se zavedla možnost provádět výpisy ze základních registrů veřejné správy.⁸⁷

V dnešní době poskytuje Czech POINT výrazně větší množství služeb, jejichž výčet je následující:

- **Výpisy z informačních systémů veřejné správy**

Vydávání ověřených výpisů z informačních systémů veřejné správy je jedna ze základních funkcí Czech POINTu. Žadatel může bez prokázání své totožnosti požádat o následující ověřené výstupy z veřejných evidencí ISVS:

- **Výpis ze Seznamu kvalifikovaných dodavatelů**
- **Výpis z Insolvenčního rejstříku**
- **Výpis z Katastru nemovitostí**
- **Výpis z Rejstříku trestů právnické osoby**
- **Výpis z Živnostenského rejstříku**
- **Výpis z Veřejných rejstříků fyzických a právnických osob** (Obchodní rejstřík, Spolkový rejstřík, Nadační rejstřík, Rejstřík společenství vlastníků jednotek a Rejstřík obecně prospěšných společností).

Vydat ověřený výstup z následujících neveřejných evidencí ISVS může subjekt provozující Czech POINT pouze oprávněnému žadateli po předložení platného dokladu totožnosti:

- **Výpis z bodového hodnocení řidiče**
- **Výpis z Rejstříku trestů**

- **Podání vůči státní správě**

Občané mohou prostřednictvím Czech POINTu činit podání vůči státní správě. Prvním je **podání do registru účastníků provozu modulu autovlaků ISOH (MA ISOH)**. Czech POINT umožňuje registraci do MA ISOH a vydání přístupových údajů, změnu v přiřazení provozoven k uživatelskému účtu a generuje jednorázová hesla k existujícím účtům. Czech POINT může rovněž přijmout **podání podle § 72**

⁸⁷ FELIX, Ondřej, Jirí KAUCKÝ, Jindřich KOLÁŘ, et al. *Jak se (z)rodil eGON: reforma a elektronizace veřejné správy*. Praha: CEVRO Institut, 2015. s. 50

živnostenského zákona, kterým je ohlášení živnosti, ohlášení údajů a jejich změn, žádost o udělení koncese a žádost o změnu rozhodnutí o udělení koncese.

- **Základní registry**

Prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy mohou občané žádat o výpis ze základních registrů veřejné správy nebo o změnu údajů vedených v těchto registrech.

- **Datové schránky**

Czech POINT nabízí občanům možnost podat žádost o zřízení datové schránky, znepřístupnění datové schránky nebo žádost o opětovné zpřístupnění datové schránky. Dále umožňuje podání žádosti o zneplatnění přístupových údajů do datové schránky a vydání nových, může přidat pověřenou osobu k přístupu do datové schránky a podobně.

- **Konverze na žádost a související služby**

Czech POINT provádí na žádost občana úplné převedení dokumentu v listinné podobě do podoby elektronické a naopak. Pokud dojde k provedení konverze, je nutné nově vzniklý dokument označit ověřovací doložkou. Každé kontaktní místo veřejné správy je na základě zákona o eGovernmentu povinné vést centrální evidenci všech doložek o provedení konverze. Úschovna systému Czech POINT je další službou, kterou občané mohou využít. Úschovnu je možné využít pro dočasné uložení dokumentů, u kterých proběhla konverze.

- **Zprostředkovaná identifikace osoby**

Kontaktní místa veřejné správy mohou žadateli, který předloží platný doklad totožnosti, vydat veřejnou listinu o identifikaci osoby. O vydání této veřejné listiny může zažádat fyzická i právnická osoba.⁸⁸

3.6.2 CzechPOINT@home a CzechPOINT@office

CzechPOINT@home je podpůrná online služba určená pro fyzické osoby vlastníci datovou schránku, které upřednostňují dálkový styk s úřady. Služba umožňuje komunikaci občanů s orgány veřejné moci prostřednictvím internetu. V rámci CzechPOINT@home jsou

⁸⁸ Czech POINT: *Jaké služby poskytuje Czech POINT?* [online]. [cit. 2020-03-14]. Dostupné z: <https://www.czechpoint.cz/public/verejnost/sluzby/>

žadatelům poskytovány výpisy ze základních registrů a vyřizovány žádosti o provedení změn údajů. Dále je možné požádat o výpis z Rejstříku trestů, Veřejného rejstříku, bodového hodnocení řidiče a podobně. Datová schránka slouží k odesílání žádostí a přijímání doručených dokumentů.⁸⁹

CzechPOINT@office funguje na stejném principu jako CzechPOINT@home, nicméně tato služba není určena pro občany, ale pro úředníky orgánů veřejné moci. Úředník může prostřednictvím CzechPOINT@office získávat pro vnitřní potřeby úřadu údaje ze základních registrů a může vykonávat výpisy a opisy z Rejstříku trestů z moci úřední. Dále umožňuje úředníkům dostat se dálkovým přístupem do agendy matrik, ohlašoven a soudů či provádět autorizovanou konverzi dokumentů z moci úřední.⁹⁰

3.7 Datové schránky

„Konec pruhovaných obálek“ – to je heslo, které provázelo vývoj datových schránek. Víze o doručování dokumentů mezi občany a úřady na dálku se zrodila již v roce 2005, kdy se o možnosti zavedení datových schránek začalo mluvit poprvé. Již v roce 2006 se datové schránky staly jedním z pilířů projektu eGON a objevil se první návrh zákona o eGovernmentu, který měl upravovat datové schránky a autorizovanou konverzi dokumentů. Mezi roky 2006 a 2008 vzniklo několik přepracovaných verzí připravovaného zákona a jeho finální verze byla Poslaneckou sněmovnou přijata dne 17. července 2008. Vznikl tedy zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů (nazývaný zjednodušeně jako „zákon o eGovernmentu“) s účinností od 1. července 2009. Upřesňující technické požadavky na provoz a užívání datových schránek upravila prováděcí vyhláška č. 194/2009 Sb., o stanovení podrobností užívání informačního systému datových schránek. S účinností zákona o eGovernmentu, tedy 1. července 2009, došlo ke spuštění ostrého provozu datových schránek a Ministerstvo vnitra začalo zřizovat datové schránky povinným subjektům – orgánům veřejné moci a právníckým osobám. Tyto subjekty měly ze zákona povinnost aktivovat zřízení datovou schránku nejdéle do 1. listopadu 2009, kdy se datové schránky oficiálně začaly používat pro úřední komunikaci. Pokud tak subjekty do tohoto data

⁸⁹ Czech POINT: *CzechPOINT@home* [online]. [cit. 2020-03-14]. Dostupné z: <https://www.czechpoint.cz/public/verejnost/czechpointhome/>

⁹⁰ Czech POINT: *Agendy CzechPOINT@office* [online]. [cit. 2020-03-14]. Dostupné z: <https://www.czechpoint.cz/public/urednik/agendy-czechpointoffice/>

neučinily, došlo k aktivaci datové schránky automaticky a začala platit právní fikce doručení.⁹¹

Datovou schránka je elektronickým komunikačním nástrojem, kterým byl zásadně změněn způsob doručování úředních dokumentů. Datová schránka funguje jako elektronické úložiště určené k doručování dokumentů mezi orgány veřejné moci, provádění úkonů vůči orgánům veřejné moci a slouží k dodávání dokumentů fyzických osob, podnikajících fyzických osob a právnických osob. Zřizovány a spravovány jsou Ministerstvem vnitra.⁹² Výhody datových schránek jsou spatřovány zejména v rychlejší a efektivnější komunikaci, která může být provedena i mimo úřední hodiny úřadů. Pomocí datové schránky je rovněž možné přihlašovat se do různých informačních systémů a portálů, včetně Portálu občana. Další výhodou je to, že zřízení i používání datové schránky pro komunikaci s úřady je zdarma.⁹³

Datové schránky jsou dle zákona rozdělovány do čtyř kategorií, a to na datové schránky fyzických osob, podnikajících fyzických osob, právnických osob a orgánů veřejné moci. **Datová schránka fyzických osob** je zřizována na žádost a bezplatně. Každá fyzická osoba má nárok pouze na jednu datovou schránku fyzické osoby. Tento typ datové schránky je využíván na dobrovolné bázi, uživatel tedy nemá povinnost odesílat dokumenty jejím prostřednictvím. **Datová schránka podnikajících fyzických osob** je zřizována také na žádost s výjimkou advokátů a daňových a insolvenčních správců, těm je zřizována po jejich vzniku ze zákona. Fyzická podnikající osoba může navíc disponovat datovou schránkou fyzických osob. Tento typ datové schránky funguje též na dobrovolném principu. **Datová schránka právnických osob** je ze zákona zřizována povinně všem právnickým osobám, které jsou zřízené zákonem nebo zapsané v obchodním rejstříku. Ostatní právnické osoby mají právo o zřízení datové schránky požádat. Opět se jedná o typ datové schránky s dobrovolným principem odesílání. Posledním typem je **datová schránka orgánu veřejné moci**. Každý orgán veřejné moci má ze zákona povinnost mít zřízenou datovou schránku. Rovněž jim plyne ze zákona povinnost komunikovat prostřednictvím datové schránky, umožňuje-li to forma dokumentu.⁹⁴

⁹¹ FELIX, Ondřej, Jiří KAUCKÝ, Jindřich KOLÁŘ, et al. *Jak se (z)rodil eGON: reforma a elektronizace veřejné správy*. Praha: CEVRO Institut, 2015. s. 95-98

⁹² Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů. § 2

⁹³ FELIX, Ondřej, Jiří KAUCKÝ, Jindřich KOLÁŘ, et al. *Jak se (z)rodil eGON: reforma a elektronizace veřejné správy*. Praha: CEVRO Institut, 2015. s. 93

⁹⁴ Tamtéž s. 101

Informace o datových schránkách a informace související s jejich provozem, ale také informace o jednotlivých uživateli datových schránek jsou vedeny v Informačním systému datových schránek (ISDS). Informační systém datových schránek je jeden z informačních systémů veřejné správy. Je upraven v §14 zákona o eGovernmentu. ISDS zajišťuje bezproblémovou elektronickou komunikaci mezi jednotlivými uživateli datových schránek. Správcem ISDS je Ministerstvo vnitra. Provozovatelem ISDS je držitel poštovní licence. V české republice je držitelem poštovní licence Česká pošta.⁹⁵

3.7.1 Zřízení datové schránky

Jak již bylo zmíněno, zřizovatelem datových schránek je Ministerstvo vnitra. Datové schránky jsou zřizovány ze zákona nebo na žádost. **Ze zákona** jsou datové schránky zřizovány následujícím subjektům:

- Orgány veřejné moci (též fyzické osoby a podnikající fyzické osoby v roli orgánu veřejné moci)
- Právnícké osoby zřízené zákonem
- Právnícké osoby zapsané v obchodním rejstříku
- Organizační složky podniků zahraničních právníckých osob zapsané v obchodním rejstříku
- Insolvenční správci, advokáti a daňoví poradci
- Statutární auditori⁹⁶

Většinu výše uvedených subjektů, které existovali již před nabytím účinnosti zákona o eGovernmentu, byla datová schránka zřízena Ministerstvem vnitra po nabytí účinnosti tohoto zákona. Subjektům, které vznikly až po 1. červenci 2009, zřizuje Ministerstvo vnitra datovou schránku bezodkladně od doby, kdy se o jejich vzniku dozví. Zpravidla se jedná o časový horizont tří až pěti pracovních dnů. Zřízení datové schránky je v tomto případě automatické a není třeba podání žádosti.⁹⁷

⁹⁵ BUDIŠ, Petr, HŘEBÍKOVÁ, Iva. *Datové schránky: fungování, doručování, bezpečnost, návody*. Olomouc: ANAG, 2010, s. 90

⁹⁶ DATOVÉ SCHRÁNKY: *Typy datových schránek* [online]. [cit. 2020-03-15]. Dostupné z: <https://www.datoveschranky.info/chci-datovku/typy-datovych-schranek>

⁹⁷ BUDIŠ, Petr, HŘEBÍKOVÁ, Iva. *Datové schránky: fungování, doručování, bezpečnost, návody*. Olomouc: ANAG, 2010, s. 121

O zřízení datové schránky si může dobrovolně **zažádat** každá fyzická osoba, většina podnikajících fyzických osob a některé právnické osoby (např. občanské sdružení a církve). O zřízení další datové schránky může požádat i orgán veřejné moci. Žádost je možné podat osobně na kontaktním místě veřejné správy, písemně na podatelně Ministerstva vnitra nebo online po přihlášení eObčankou do klientského portálu datových schránek. Datová schránka je zřízena do tří dnů od podání žádosti.⁹⁸

3.7.2 Zpřístupnění datové schránky

Funkčnost datové schránky, tedy schopnost přijímat a odesílat datové zprávy, závisí na jejím zpřístupnění. Zpřístupnění datové schránky je upraveno v § 10 zákona o eGovernmentu. Ke zpřístupnění datové schránky je třeba obdržet od Ministerstva vnitra přihlašovací údaje, které jsou jednotlivým subjektům zasílány bezodkladně po zřízení datové schránky. Poté, co se oprávněný subjekt poprvé přihlásí do datové schránky, nastává její zpřístupnění a může být plně využívána. Na první přihlášení do datové schránky je subjektům ponechána lhůta 15 dnů od obdržení přístupových údajů. Pokud subjekt lhůtu nevyužije, datová schránka se po 15 dnech zpřístupněna automaticky.⁹⁹

Přístup do datové schránky má primárně oprávněná osoba, pro kterou byla datová schránka zřízena. Zákon však umožňuje, aby byla k přístupu do datové schránky pověřena další osoba, které oprávněná osoba vymezí rozsah přístupu. Oprávněná osoba může rovněž ustanovit tzv. administrátora datové schránky, který vykonává úkony uložené oprávněným osobám zákonem ve vztahu k pověřeným osobám a k Ministerstvu vnitra. Mezi úkoly administrátora patří například plnění oznamovací povinnosti držitele datové schránky, určování pověřených osob a stanovení jejich oprávnění ve vztahu k datové schránce. V souvislosti s tím může podávat Ministerstvu vnitra žádosti o zaslání přístupových údajů k datové schránce pro pověřené osoby nebo naopak žádost o jejich zneplatnění.¹⁰⁰

3.7.3 Znepřístupnění a zrušení datové schránky

Ministerstvo vnitra může za určitých okolností datovou schránku také zneprístupnit. Znepřístupnění datové schránky upravuje § 11 zákona o eGovernmentu. K zneprístupnění datové schránky fyzických osob a podnikajících fyzických osob dochází v případě úmrtí

⁹⁸ DATOVÉ SCHRÁNKY: *Zřízení datové schránky na žádost* [online]. [cit. 2020-03-15]. Dostupné z: <https://www.datoveschranky.info/chci-datovku/zrizeni-datove-schranky/na-zadost>

⁹⁹ BUDIŠ, Petr, HŘEBÍKOVÁ, Iva. *Datové schránky: fungování, doručování, bezpečnost, návody*. Olomouc: ANAG, 2010, s. 125-126

¹⁰⁰ Tamtéž s. 130-131

osoby, prohlášení za mrtvého, omezení způsobilosti k právním úkonům nebo v případě vzetí osoby do vazby a výkonu trestu. Datová schránka je Ministerstvem vnitra zpřístupněna ke dni vzniku události. Datové schránky právnických osob se zpřístupní ke dni výmazu právnické osoby z příslušné evidence (např. Obchodní rejstřík). Datová schránka orgánů veřejné moci a právnických osob zřízených ze zákona je zpřístupněna dnem jejich zrušení či pozastavení působnosti. Subjekty, kterým byla datová schránka zřízena na žádost, mohou Ministerstvo vnitra požádat o její zpřístupnění, případně i o její opětovné zpřístupnění.¹⁰¹

Ministerstvo vnitra je podle § 13 zákona o eGovernmentu oprávněno zrušit datovou schránku, u které již došlo k jejímu zpřístupnění. Ke zrušení datové schránky dochází po uplynutí doby 3 let ode dne jejího zpřístupnění, tedy ode dne vzniku jedné z výše uvedených událostí, která ke zpřístupnění vedla. Je nutné poznamenat, že datová schránka, která byla zpřístupněna na základě žádosti, nemůže být zrušena.¹⁰²

3.8 Základní registry veřejné správy

Diskuse probíhající na téma základních registrů se objevily již v první polovině 90. let. Potřeba vytvoření základních registrů plynula zejména z neefektivního a nejednotného způsobu sběru a uchovávání údajů v různých evidencích, nemožnosti sdílet data mezi jednotlivými úřady, ale také z nekomplexní právní úpravy této oblasti.¹⁰³ První ucelený koncept základních registrů vznikl již na konci 90. let a částečně se odrazil i v zákoně č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy. Rozvoj této koncepce si později vzalo na starosti Ministerstvo informatiky, které se snažilo prosadit návrh zákona o Registru územních identifikací, adres a nemovitostí. Návrh zákona však nebyl ani projednán v Poslanecké sněmovně. Zásadní průlom nastal v roce 2007 s příchodem strategie Smart Administration a zejména se startem projektu eGON, kdy byly základní registry vedle Datových schránek, Czech POINTu a KIVS označeny za klíčovou prioritu v rozvoji českého eGovernmentu.¹⁰⁴ Tehdy se začala připravovat nová právní úprava základních registrů, jejímž cílem bylo zavést jednotný systém sběru a uchovávání dat. Tento nový systém měl umožnit všem orgánům veřejné moci sběr spolehlivých informací, které je možné využívat v celé

¹⁰¹ BUDIŠ, Petr, HŘEBÍKOVÁ, Iva. *Datové schránky: fungování, doručování, bezpečnost, návody*. Olomouc: ANAG, 2010, s. 126-127

¹⁰² Tamtéž s. 127-128

¹⁰³ MATES, Pavel a Vladimír SMEJKAL. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. s. 90

¹⁰⁴ FELIX, Ondřej, Jiří KAUCKÝ, Jindřich KOLÁŘ, et al. *Jak se (z)rodil eGON: reforma a elektronizace veřejné správy*. Praha: CEVRO Institut, 2015. s. 133

veřejné správě a tím zefektivnit její výkon.¹⁰⁵ Záměr nové právní úpravy byl realizován v roce 2009, kdy byl přijat zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech. Zákon nabyl účinnosti dne 1. července 2010, v praxi však došlo ke spuštění ostrého provozu základních registrů až 1. července 2012.

Základní registry veřejné správy fungují jako primární zdroj informací pro ISVS. Jsou jedním ze čtyř základních projektů eGON, ale také zásadním pilířem moderního eGovernmentu. Fungování základních registrů je založeno na moderních technologiích a online přístupu, což umožňuje veřejné správě základní registry odkudkoli a kdykoli využívat ke své činnosti. Prostřednictvím základních registrů jsou sjednoceny údaje o občanech a ostatních státních i nestátních subjektech vedené úřady.¹⁰⁶ Data vedená v základních registrech se dle zákona o základních registrech označují jako referenční údaje. Subjekt, který tato data do základních registrů zapisuje, se nazývá editor. Editorem je orgán veřejné moci, který do základního registru zapisuje referenční údaje a provádí jejich změny, přičemž orgánem veřejné moci se rozumí státní orgán, územní samosprávný celek, notář, soudí exekutor, archiv a fyzická nebo právnická osoba, které byla svěřena působnost v oblasti veřejné správy.¹⁰⁷

Stejně jako datové schránky mají základní registry také vlastní informační systém. Informační systém základních registrů je informačním systémem veřejné správy, díky němuž jsou mezi základními registry bezpečným způsobem sdílena data. Informační systém základních registrů zajišťuje také bezpečné sdílení dat mezi základními registry a jednotlivými agendovými informačními systémy a agendovými informačními systémy navzájem.¹⁰⁸

Pro správnou funkci celého systému základních registrů byl na základě zákona o základních registrech zřízen správní úřad „Správa základních registrů“, který je podřízený Ministerstvu vnitra. Správa základních registrů se samostatnou organizační složkou státu. Účelem tohoto úřadu je správa informačního systému základních registrů a zajištění jeho bezpečného provozu. Jeho úkolem je také zajištění bezpečného provozu jednotlivých základních registrů a realizace jejich vzájemných vazeb. Prostřednictvím Správy základních

¹⁰⁵ MATES, Pavel a Vladimír SMEJKAL. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. s. 90

¹⁰⁶ FELIX, Ondřej, Jiří KAUCKÝ, Jindřich KOLÁŘ, et al. *Jak se (z)rodil eGON: reforma a elektronizace veřejné správy*. Praha: CEVRO Institut, 2015. s. 137

¹⁰⁷ MATES, Pavel a Vladimír SMEJKAL. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. s. 93

¹⁰⁸ Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech. § 2 písm. g)

registru jsou zpřístupňovány referenční údaje obsažené v základních registrech a agedových informačních systémech oprávněným subjektům v takovém rozsahu oprávnění, které uvádí registr práv a povinností.¹⁰⁹

Mezi základní registry veřejné správy se řadí registr obyvatel registr osob registr územní identifikace, adres a nemovitostí a registr práv a povinností. V následujících podkapitolách budou jednotlivé registry specifikovány.

3.8.1 Registr obyvatel

V registru obyvatel jsou vedeny referenční údaje o fyzických osobách. Konkrétně se jedná o údaje o státních občanech České republiky, cizincích pobývajících na území České republiky s povolením k trvalému nebo dlouhodobému pobytu, dále údaje o cizincích, jimž byla na území České republiky poskytnuta ochrana formou azylu nebo doplňkové ochrany. V registru osob jsou vedeny též referenční údaje o občanech jiných členských států Evropské unie, o občanech jiných států vázaných mezinárodní smlouvou sjednanou s Evropským společenstvím a o dalších fyzických osobách uvedených v § 17 písm. c) zákona o základních registrech, kteří pobývají na území České republiky na základě povolení k trvalému pobytu nebo kterým byl vydán doklad o přechodném pobytu na dobu delší než 3 měsíce nebo ostatní fyzické osoby, o nichž to stanoví zvláštní právní předpis.¹¹⁰

Referenční údaje vedené v registru obyvatel:

- jméno a příjmení
- adresa místa pobytu, případně doručovací adresa
- datum, místo a okres narození (u cizinců místo a stát narození)
- datum a místo úmrtí
- státní občanství
- číslo a druh elektronicky čitelného identifikačního dokladu
- typ datové schránky, je-li zpřístupněna.¹¹¹

¹⁰⁹ MATES, Pavel a Vladimír SMEJKAL. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. s. 97-98

¹¹⁰ MATES, Pavel a Vladimír SMEJKAL. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. s. 99

¹¹¹ Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech. § 18 odst. 1

Uvedené referenční údaje mohou čerpat k výkonu své činnosti různé orgány veřejné moci, včetně Policie České republiky, soudů, notářů nebo obecní úřady obcí s rozšířenou působností, které využívají referenční údaje z registru obyvatel k volebním účelům. Referenční údaje jsou v registru obyvatel podle § 22 zákona o základních registrech uchovávány 15 let od smrti subjektu údajů či ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o prohlášení za mrtvého. Vedle základních referenčních údajů jsou v registru obyvatel vedeny také provozní údaje, značící například záznam o využití údajů z registru obyvatel pro potřeby agendových informačních systémů nebo datum poslední změny referenčního údaje.

Registr obyvatel je spravován Ministerstvem vnitra, které zároveň vykonává i funkci editora. Ministerstvo vnitra je editorem údajů o fyzických osobách s českým státním občanstvím, osob se státním občanstvím státu Evropské unie, cizinců i ostatních fyzických osob, které stanoví zákon. Funkci editora u osob se státním občanstvím státu Evropské unie nebo cizinců může vykonávat spolu s Ministerstvem vnitra i Policie České republiky.¹¹²

3.8.2. Registr osob

V registru osob jsou vedeny referenční údaje právnických osob a jejich organizačních složek, podnikajících fyzických osob, organizačních složek státu a jejich organizačních jednotek, organizačních složek zahraničních osob a údaje o svěřenských fondech. Dále jsou v registru vedeny údaje o provozovnách osob i jejich statutárních zástupcích. Údaje o těchto osobách jsou v registru obyvatel vedeny za podmínky, že jsou zapsané v některé ze státem vedených evidencí.¹¹³ Správcem registru osob je Český statistický úřad.

Referenčním údajem vedeným v registru osob je například obchodní firma, identifikační číslo osoby, datum vzniku či datum zániku osoby, právní forma, typ a identifikátor datové schránky, je-li zpřístupněna, adresa sídla osoby, datum zahájení činnosti v provozovně, identifikační číslo provozovny, statutární orgán, a další referenční údaje, které stanoví § 26 odst. 2 zákona o základních registrech. Je-li některý z referenčních údajů registru osob vedený také v jiném základním registru, je tento údaj vedený v podobě referenční vazby. Příkladem může být jméno a příjmení podnikající fyzické osoby, které je referenčním údajem registru osob i registru obyvatel. Mezi provozní údaje vedené v registru osob patří

¹¹² MATES, Pavel a Vladimír SMEJKAL. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. s. 100-101

¹¹³ Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech. § 25

například záznamy o využívání referenčních údajů registru osob, datum prvního zápisu referenčního údaje či datum jeho poslední změny.¹¹⁴

3.8.3 Registr územní identifikace, adres a nemovitostí

Registr územní identifikace, adres a nemovitostí slouží k evidenci územního členění státu. Obsahuje údaje o základních územních prvcích, a to například o pozemcích, územních prvcích, adresách, katastrálních územích, stavebních objektech a o jednotlivých územních jednotkách státu, jako je obec, okres, kraj, městské části, správní obvody a podobně. Jedná se o veřejný seznam, jehož správcem je Český úřad zeměměřický a katastrální. Pro potřeby tohoto registru bylo nutné vytvořit speciální podpůrný agendový informační systém sloužící k vedení údajů (s výjimkou údajů zapisovaných prostřednictvím katastru nemovitostí) a správě databáze registru. Jedná se o Informační systém územní identifikace, jehož správcem je též Český úřad zeměměřický a katastrální.¹¹⁵

Referenční údaj vedený v registru územní identifikace je například údaj o druhu a způsobu využití pozemku nebo stavebního objektu, údaj o typu a způsobu ochrany nemovitosti, adresy, identifikační údaje pozemků a staveb či údaje o vazbách pozemku na ostatní územní prvky.¹¹⁶ Jako jediný ze základních registrů vede registr územní identifikace také nereferenční údaje stavebních objektů, mezi které patří například počet podlaží stavby, kanalizace, způsob vytápění a podobně. Registr územní identifikace zprostředkovává rovněž údaje o vlastnictví pozemků, staveb atd., které jsou registru k dispozici z informačního systému katastru nemovitostí.¹¹⁷

Jelikož je registr územní identifikace veřejným seznamem, jsou jeho data dostupná veřejnosti k nahlížení. To umožňuje volně dostupná internetová aplikace „veřejný dálkový přístup“. Registr územní identifikaci eviduje rovněž údaje o účelových územních prvcích, a to o volebních okrscích.¹¹⁸

¹¹⁴ MATES, Pavel a Vladimír SMEJKAL. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. s. 102

¹¹⁵ MATES, Pavel a Vladimír SMEJKAL. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. s. 103-104

¹¹⁶ Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech. § 38

¹¹⁷ SPRÁVA ZÁKLADNÍCH REGISTRŮ: *Registr územní identifikace, adres a nemovitostí* [online]. [cit. 2020-03-15]. Dostupné z: <https://www.szrcr.cz/cs/registr-uzemni-identifikace-adres-a-nemovitosti>

¹¹⁸ Tamtéž

3.8.4 Registr práv a povinností

Registr práv a povinností, celým názvem „*Základní registr agend, orgánů veřejné moci, soukromoprávních uživatelů údajů a některých práv a povinností Registr práv a povinností*“, je posledním ze čtyř základních registrů veřejné správy. Registr práv a povinností slouží k tomu, aby byl zajištěn přístup do informačních systémů základních registrů pouze pro oprávněné orgány veřejné moci a úřední osoby. Účelem je tedy stanovit oprávnění jednotlivých orgánů veřejné moci a zabránit neoprávněným osobám ve zpracovávání osobních údajů. Správcem registru práv a povinností je Ministerstvo vnitra.¹¹⁹

V registru práv a povinností jsou obsaženy referenční údaje o jednotlivých agendách, orgánech veřejné moci, které je vykonávají, o soukromoprávních uživatelích údajů registru a rozsahu oprávnění jednotlivých subjektů k referenčním údajům základních registrů a ostatních agendových informačních systémů. Registr obsahuje také referenční údaje o právech a povinnostech osob, mezi které patří údaje o jednotlivých rozhodnutích orgánů veřejné moci a jejich dalších úkonech, jejichž důsledkem je změna referenčních údajů v registru obyvatel a registru osob.¹²⁰

Agendy vedené v registru práv a povinností musí být Ministerstvem vnitra zaregistrované, musí jim být přidělený kód agendy a musí být zařazeny do číselníku agend. Registrované agendy obsahují informace o zakládajícím zákoně každé agendy a informace o tom, které orgány veřejné moci jsou oprávněny agendu vykonávat.¹²¹

3.9 Autorizovaná konverze dokumentů

Autorizovaná konverze dokumentů je jedinečným nástrojem eGovernmentu, který je využíván zejména v oblasti Czech POINTu a datových schránek. Je upraven zákonem č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů. Konverzí se rozumí úplné převedení dokumentu z elektronické do listinné podoby a naopak. Dokument, který je třeba konverzí převést do jiné podoby se dle zákona nazývá „vstup“ a dokument, který konverzí vznikne, označujeme jako „výstup“. Důležitým znakem autorizované

¹¹⁹ MATES, Pavel a Vladimír SMEJKAL. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. s. 105

¹²⁰ SPRÁVA ZÁKLADNÍCH REGISTRŮ: *Registr práv a povinností* [online]. [cit. 2020-03-15]. Dostupné z: <https://www.szrcr.cz/cs/registr-prav-a-povinnosti>

¹²¹ Tamtéž

konverze dokumentů je to, že výstup je rovnoprávný se vstupem, mají tedy stejné právní účinky.¹²²

Autorizovaná konverze dokumentů se provádí na **žádost** nebo **z moci úřední**. Konverzi na žádost provádějí kontaktní místa veřejné správy (Czech POINT) nebo podle zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů také advokáti za podmínek stanovených tímto zákonem. Žadateli je za provedení autorizované konverze dokumentu účtován správní poplatek. Autorizovanou konverzi dokumentu z moci úřední provádějí v rámci své činnosti výlučně orgány veřejné moci v rozsahu nezbytně nutném pro výkon své vlastní působnosti.¹²³

Při provádění autorizované konverze dokumentů není úkolem provádějícího subjektu kontrolovat soulad údajů uvedených ve výstupu konverze. Nekontroluje ani jejich správnost a pravdivost. Je důležité pouze to, aby oba dokumenty, tedy vstup i výstup konverze, byly identické. Subjekt provádějící autorizovanou konverzi dokumentů je ze zákona povinen vést evidenci provedených konverzí. Výstup konverze se vždy musí označit ověřovací doložkou, která obsahuje nezbytné informace vztahující se k provedené konverzi. Náležitosti ověřovací doložky stanoví § 25 zákona o eGovernmentu. Patří mezi ně například název subjektu, který konverzi provedl, pořadové číslo konverze, datum vyhotovení ověřovací doložky a podobně. Subjekt provádějící konverzi je povinen ověřovací doložku neprodleně zaevidovat do centrálního úložiště ověřovacích doložek.¹²⁴

Zákon o eGovernmentu stanoví, u jakých dokumentů se autorizovaná konverze provádět nesmí. Jedná se zejména o dokumenty, jejichž jedinečnost není možné konverzí nahradit. Jsou to například:

- občanské průkazy a cestovní doklady a vojenská knížka
- zbrojní, řidičské a služební průkazy
- šek, směnka nebo jiný cenný papír
- geometrický plán¹²⁵

¹²² FELIX, Ondřej, Jiří KAUCKÝ, Jindřich KOLÁŘ, et al. *Jak se (z)rodil eGON: reforma a elektronizace veřejné správy*. Praha: CEVRO Institut, 2015. s. 48

¹²³ BUDIŠ, Petr, HŘEBÍKOVÁ, Iva. *Datové schránky: fungování, doručování, bezpečnost, návody*. Olomouc: ANAG, 2010, s. 210-211

¹²⁴ FELIX, Ondřej, Jiří KAUCKÝ, Jindřich KOLÁŘ, et al. *Jak se (z)rodil eGON: reforma a elektronizace veřejné správy*. Praha: CEVRO Institut, 2015. s. 57

¹²⁵ Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů. § 24 odst. 4 písm. b)

3.10. Elektronický podpis

Elektronický podpis je jedním z nástrojů eGovernmentu, bez kterého by nebylo možné bezpečně komunikovat prostřednictvím informačních a komunikačních technologií. Institut elektronického podpisu se v českém právním řádu objevil poprvé v roce 2000, kdy byl přijat zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu. Hlavním účelem založení institutu elektronického podpisu bylo jeho zrovnoprávnění s podpisem vlastnoručním.

Zákon definoval tři stupně elektronického podpisu. Elektronický podpis prvního stupně zde byl definován jako „*údaj v elektronické podobě, který je připojený k datové zprávě nebo je s ní logicky spojený a který slouží jako metoda k jednoznačnému ověření identity podepsané osoby ve vztahu k datové zprávě*“. Druhým stupněm elektronického podpisu byl tzv. zaručený elektronický podpis, který musel splňovat specifické požadavky, a to být prokazatelně spojen s podepisující osobou a umožnit její identifikaci ve vztahu k datové zprávě. Důležitým požadavkem bylo zejména to, aby byl vytvořen a následně připojen k datové zprávě pomocí takových prostředků, které je podepisující osoba schopna udržet pod kontrolou. Posledním z požadavků je připojení elektronického podpisu k datové zprávě způsobem, který umožní jakoukoli následnou změnu dat. Třetím a zároveň nejvyšším stupněm elektronického podpisu je uznávaný elektronický podpis, který se používal k podepisování datových zpráv, které činily úkon vůči orgánům veřejné moci. Uznávaný elektronický podpis je zaručeným elektronickým podpisem, který je založený na kvalifikovaném certifikátu, který byl vydaný akreditovaným poskytovatelem certifikačních služeb.¹²⁶ Nejvýznamnějším poskytovatelem těchto certifikátů se stala společnost První certifikační autorita, a. s.

Zákon o elektronickém podpisu platil v České republice 16 let a byl za dobu své existence několikrát novelizován. V roce 2014 však přišla změna s „*nařízením Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES*“, nazývané zkráceně nařízení eIDAS. Nařízení nabylo účinnosti 1. července 2016 a zákon o elektronickém podpisu jím byl zrušen. Nahrazen byl zákonem č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, který nabyl účinnosti dne 19. září 2016 a je platný dodnes.

¹²⁶ LECHNER, Tomáš. *Elektronické dokumenty v právní praxi*. Praha: Leges, 2013. s. 61-64

Nařízením eIDAS byla změněna definice elektronického podpisu. Nově je elektronický podpis definován v článku 3, odstavci 10 nařízení eIDAS jako „*data v elektronické podobě, která jsou připojena k jiným datům v elektronické podobě nebo jsou s nimi logicky spojena, a která podepisující osoba používá k podepsání*“. Požadavky, které musí splňovat zaručený podpis, zůstaly v podstatě beze změny. Kvalifikovaným elektronickým podpisem (dřívější uznávaný elektronický podpis) se dle článku 3, odstavce 12 nařízení eIDAS rozumí „*zaručený elektronický podpis, který je vytvořen kvalifikovaným prostředkem pro vytváření elektronických podpisů a který je založen na kvalifikovaném certifikátu pro elektronické podpisy*“.

Článek 25 zmiňovaného nařízení rovněž stanoví, že elektronický podpis má stejný právní účinek jako vlastnoruční podpis a nikdo mu nesmí tento právní účinek odepřít. Stejně tak nesmí být elektronický podpis zamítnut jako důkazní prostředek v soudním a správním řízení. Kvalifikovaný elektronický podpis, který byl založený kvalifikovaným certifikátem vydaným v jednom z členských států Evropské unie je uznávaný ve všech členských státech Evropské unie.

3.11 Portál občana

Portál občana (<https://obcan.portal.gov.cz/>) je z hlediska kategorií služeb eGovernmentu jednou z těch nejmladších. Pod záštitou Ministerstva vnitra došlo k jeho spuštění 8. července 2018 prostřednictvím Portálu veřejné správy. Stavebním kamenem pro Portál občana byl zákon č. 250/2017 Sb., o elektronické identifikaci, který nabyl účinnosti 1. července 2018. Díky tomuto zákonu se mohly do Portálu občana připojovat jednotlivé úřady poskytující elektronické služby pro občany.¹²⁷

V prvních měsících po svém spuštění nabízel Portál občana 37 služeb státu, mezi které patřila možnost získat informace o pracovní neschopnosti, výpis z rejstříku trestů, potvrzení o bezdlužnosti nebo získat informace o údajích sociálního zabezpečení. Ministerstvo vnitra již na počátku projektu slíbilo, že služeb bude do budoucna přibývat, a tak se také stalo. Již po roce ostrého provozu bylo možné využívat kolem sta služeb. Na Portál občana byl napojen katastr nemovitostí, živnostenský rejstřík a registr řidičů. To uživatelům

¹²⁷MINISTERSTVO VNITRA: *Nový Portál občana nabízí 37 online služeb státu, další budou přibývat postupně* [online]. [cit. 2020-03-15]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/novy-portal-obcana-nabizi-37-online-sluzeb-statu-dalsi-budou-pribyvat-postupne.aspx>

umožnilo online přístup k bodovému kontu řidiče nebo k informacím o platnosti řidičského průkazu.¹²⁸

Do Portálu občana se může uživatel přihlásit dvěma způsoby, buďto prostřednictvím datové schránky, nebo prostřednictvím elektronické identity (eIdentita). Datovou schránkou se může do Portálu občana přihlásit pouze držitel datové schránky fyzických osob nebo podnikajících fyzických osob. Přístup do Portálu občana prostřednictvím datové schránky právnických osob není možný.¹²⁹ eIdentitou se rozumí eObčanka nebo uživatelský účet. V následující podkapitole bude eIdentita rozebrána podrobněji.

K tomu, aby uživatel mohl využívat služby Portálu občana, nemusí mít založené oba z výše uvedených prostředků, tedy datovou schránku i elektronickou identitu. Stačí pouze jedna z uvedených možností. Nicméně k plně efektivnímu využití Portálu občana je ideální variantou mít založené oba prostředky. eIdentita totiž slouží zejména pro zjišťování informací, zpřístupní více osobních údajů a umožní uživateli bez dalšího přihlašování využívat služby dalších přidružených portálů. Datová schránka pak umožňuje oboustrannou komunikaci s orgány veřejné správy a odesílání elektronických podání nebo žádostí kdykoli z domova. Po prvním přihlášení do Portálu občana se vytvoří online profil, kde uživatel vidí informace o své osobě vydané základními registry nebo jinými státem vedenými databázemi (např. již zmíněné bodové konto řidiče). Online profil nabízí také přehled o tom, jaký úřad si prohlíží uživatelské údaje. Přístup do Portálu občana je bezplatný. Zpoplatněné mohou být pouze některé žádosti z přidružených portálů. Při používání Portálu občana je také garantována bezpečnost, jelikož osobní údaje uživatelů jsou zašifrované.¹³⁰

Portál občana otevírá uživatelům pomyslné dveře k elektronickým službám státu. Podle ministra vnitra Jana Hamáčka nastartovalo spuštění Portálu občana revoluci českého eGovernmentu. Podle nejnovějších údajů využívá Portál občana přes 230 tisíc uživatelů a je na něj napojeno 14 měst včetně dvou statutárních a dva kraje.¹³¹ Je tedy zřejmé, že se budou k Portálu občana připojovat další města a kraje, což by opět o něco více rozvinulo efektivní a moderní veřejnou správu v České republice.

¹²⁸ MINISTERSTVO VNITRA: *Portál občana zásadně rozšiřuje služby. Nově umožňuje využívat informace z registru řidičů* [online]. [cit. 2020-03-15]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/portal-obcana-zasadne-rozsiruje-sluzby-nove-umoznuje-vyuzivat-informace-z-registru-ridicu.aspx>

¹²⁹ PORTÁL OBČANA: *Lev, komunikační asistent* [online]. [cit. 2020-03-15]. Dostupné z: <https://obcan.portal.gov.cz/>

¹³⁰ Tamtéž

¹³¹ MINISTERSTVO VNITRA: *Nové online služby pro občany. Ministerstvo vnitra a VZP podepsaly memorandum o spolupráci* [online]. [cit. 2020-03-15]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/nove-online-sluzby-pro-obcany-ministerstvo-vnitra-a-vzp-podepsaly-memorandum-o-spolupraci.aspx>

V současné době nabízí Portál občana 130 služeb. Tento údaj je platný k 9. březnu 2020. Mezi nejžádanější služby patří žádosti o výpis z bodového hodnocení řidiče, Rejstříku trestů, výpis využívání údajů z registru obyvatel a katastru nemovitostí, dále notifikace změn údajů v základních registrech, notifikace na příchod datových zpráv či upozornění na vypršení platnosti řidičského průkazu. Portál občana nabízí možnost přepnutí do anglického jazyka a také komunikačního asistenta automaticky odpovídajícího na nejčastější dotazy.¹³²

Ministerstvo vnitra nově navázalo spolupráci s Všeobecnou zdravotní pojišťovnou (VZP). Memorandum o budoucí spolupráci při rozšiřování služeb Portálu občana podepsal ministr vnitra Jan Hamáček s ředitelem VZP Zdeňkem Kabátkem dne 10. března 2020. Cílem spolupráce je rozšíření služeb Portálu občana o některé služby veřejného zdravotního pojištění. Mezi nově nabízené služby patří například informace o příslušnosti pojištěnce ke zdravotní pojišťovně, informace o ošetřujícím lékaři, o bezdlužnosti pojištěnce v systému veřejného zdravotního pojištění a podobně. Předpokládána je také možnost propojení Portálu občana s aplikací Moje VZP v blízké budoucnosti.¹³³

V roce 2020 plánuje Ministerstvo vnitra rozšířit Portál občana o následující funkce a služby:

- Bude možné založit si datovou schránku z rozhraní Portálu občana
- Uživatel bude moci podat žádost o vybrané výpisy bez nutnosti vlastnit datovou schránku
- Plánuje se vytvoření mobilní aplikace Portálu občana
- Zavedení možnosti využívání platebních bran veřejné správy
- Možnost vyhledání formulářů spolupracujících institucí
- Funkce notifikační SMS se rozšíří na další služby
- Bude možné se do portálu přihlásit mobilním klíčem prostřednictvím portálu NIA (Portál národního bodu pro identifikaci a autentizaci – eIdentita)
- Připojení portálů dalších obcí, měst, krajů a orgánů státní správy
- Intenzivnější spolupráce s Magistrátem hlavního města Prahy a přístup k nově vznikajícímu Portálu Pražana
- Přístup k údajům Generálního ředitelství cel ČR

¹³² MINISTERSTVO VNITRA: *Dokument "Portál občana - nové služby" dostupný ke stažení* [online]. [cit. 2020-03-15]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/nove-online-sluzby-pro-obcany-ministerstvo-vnitra-a-vzp-podepsaly-memorandum-o-spolupraci.aspx>

¹³³ Tamtéž

- Přístup k údajům institucí ze sektoru pojišťovnictví¹³⁴

Z výše uvedeného je patrné, že Portál občana má potenciál se dále rozvíjet. Ministerstvo vnitra cílí hlavně na to, aby se zredukoval počet situací, kvůli kterým musí občan docházet osobně na úřad. Víze a cíl Ministerstva vnitra je zajistit po občany co největší počet služeb, které budou moci bezpečně vykonat kdykoli z pohodlí domova.

3.12 eIdentita

Elektronická identita je identifikační bránou k online službám veřejné správy. Jejím účelem je garantované a bezpečné ověření totožnosti uživatele při užívání vzdálených online služeb státu. eIdentita je portálem Národního bodu pro identifikaci a autentizaci (Portál NIA) a vznikla na základě zákona č. 250/2017 Sb., o elektronické identifikaci.¹³⁵ Zákon o elektronické identifikaci a eIdentita nevznikla pouze z iniciativy českého Ministerstva vnitra. Hlavním popudem pro jejich vznik bylo „nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES“, nazývané zkráceně nařízením eIDAS. Nařízení nabylo účinnosti ve všech členských státech Evropské unie 1. července 2016 a jeho cílem bylo stanovení zajištění bezpečné elektronické komunikace s úřady napříč členskými státy EU.¹³⁶

Elektronická identita je definována údaji občana, které jsou vedené v základním registru obyvatel. Mezi takové údaje patří jméno, příjmení adresa místa pobytu, datum a místo narození, státní občanství a číslo a druh elektronicky čitelných údajů.¹³⁷ Stát nabízí pro přihlašování do identifikačního portálu eIdentita (<https://www.eidentita.cz/>) dvě možnosti. První z možností je použití tzv. eObčanky, tedy občanského průkazu s elektronickým čipem. Přihlášení pomocí občanky poskytuje uživateli nejvyšší úroveň důvěry a ochrany. Druhou možností pro přihlášení je uživatelský účet národní identitní autority, kde se pro přihlášení používá jméno uživatele, heslo a SMS kód vygenerovaný při každém přihlášení. Přihlašování prostřednictvím uživatelského účtu poskytuje střední úroveň důvěry a ochrany. Po přihlášení se uživatel dostane do svého uživatelského profilu, který může sám spravovat.

¹³⁴ Tamtéž

¹³⁵ eIDENTITA: *Průvodce světem elektronické identifikace* [online]. [cit. 2020-03-17]. Dostupné z: <https://info.eidentita.cz/>

¹³⁶ MINISTERSTVO VNITRA: *eIDAS, služby vytvářející důvěru a elektronická identifikace* [online]. [cit. 2020-03-17]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/eidas-sluzby-vytvarejici-duveru-a-elektronicka-identifikace.aspx>

¹³⁷ Zákon 111/2009 Sb. o základních registrech §18 odst 1)

Prostřednictvím uživatelského profilu se uživatel též přihlašuje k online službám veřejné správy, například právě do výše zmíněného Portálu občana.¹³⁸

3.12.1 eObčanka

Občanský průkaz se strojově čitelnými údaji a elektronickým čipem (eObčanka) se v České republice začal vydávat 1. července 2018. S tímto datem je rovněž spojován začátek digitalizace České republiky. Jak bylo již řečeno v předchozí kapitole, eObčanka umožňuje svému držiteli bezpečné přihlášení k online službám veřejné správy. S vydáváním nových eObčanek je spojena změna zákona č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech (zákon OP), který byl novelizován zákonem č. 195/2017 Sb., kterým se mění zákon OP a související zákony, přináší změnu v rámci občanských průkazů.

Aby eObčanka plnila funkce, ke kterým byla vytvořena, musí její držitel aktivovat kontaktní elektronický čip. Čip je možné aktivovat již při převzetí občanského průkazu na úřadě obce s rozšířenou působností nebo později na kterémkoli úřadě, který umožňuje vydávání osobních dokladů. K aktivaci čipu je nutné, aby si držitel občanky zvolil dva číselné kódy o čtyřech až deseti znacích. Jedním z nich je „Identifikační osobní kód“, který slouží jako ověřovací kód při každém použití eObčanky. Druhý kód, který je potřeba pro aktivaci elektronického čipu, je „Deblokační období kód“. Ten slouží k odblokování občanského průkazu v případě, že by jeho držitel zapomněl nebo několikrát za sebou zadal chybný „Identifikační osobní kód“.¹³⁹ K plnohodnotnému fungování eObčanky je také potřeba, aby si její držitel pořídil čtečku čipových karet, nemá-li jí již zabudovanou ve svém počítači. Poslední věcí, kterou musí držitel eObčanky vykonat, chce-li jí využívat k online komunikaci s orgány veřejné správy, je stažení a instalace aplikace eObčanka. Aplikace je v současné době dostupná pro operační systémy Windows, Mac OS, Linux, Android a iOS.

Aktivovaný elektronický čip umožní držiteli občanky využívat její tři funkce:

- Identifikaci vůči online službám veřejné správy
- Vytvoření kvalifikovaného elektronického podpisu
- Autentizaci pomocí certifikátu vůči informačním systémům

¹³⁸ eIDENTITA: *Průvodce světem elektronické identifikace* [online]. [cit. 2020-03-17]. Dostupné z: <https://info.eidentita.cz/>

¹³⁹ eOBČANKA: *Aktivace čipu* [online]. [cit. 2020-03-17]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/eobcanka/aktivace-cipu>

Podstata identifikační funkce byla již zmíněna v předchozí kapitole práce. Jedná se o využití eObčanky k využívání online služeb veřejné správy a k identifikaci občana při využívání těchto služeb, která má nejvyšší úroveň důvěry a bezpečnosti. Úroveň důvěry eObčanky, používané při online komunikaci s úřadem, je možné přirovnat k fyzickému předložení občanského průkazu při osobní návštěvě úřadu.¹⁴⁰

Občanský průkaz se strojově čitelnými údaji a elektronickým čipem splňuje požadavky ukládané již zmíněným nařízením eIDAS¹⁴¹ pro „kvalifikovaný prostředek pro vytváření elektronických podpisů“. Prostřednictvím eObčanky může její držitel elektronicky podepisovat různé elektronické dokumenty, včetně smluv nebo e-mailů. Stejně jako je používání eObčanky v elektronickém prostředí srovnatelné s jejím používáním v osobním styku, kvalifikovaný elektronický podpis je rovnoprávný s vlastnoručním podpisem. Aby mohl držitel použít eObčanku k elektronickému podpisu, musí si uložit do elektronického čipu na občanském průkazu kvalifikovaný certifikát.¹⁴² O ten musí požádat kvalifikovaného poskytovatele služeb vytvářejícího důvěru. Seznam těchto poskytovatelů vede Ministerstvo vnitra na svých webových stránkách.¹⁴³ Příkladem je možné uvést První certifikační autoritu, Českou poštu nebo Správu základních registrů.

Autentizace neboli ověření identity pomocí certifikátu vůči informačním systémům v podstatě vyjadřuje možnost se prostřednictvím eObčanky přihlašovat k jednotlivým informačním systémům. Opět je zde nutné zažádat si u kvalifikovaného poskytovatele služeb vytvářejícího důvěru o certifikát, tentokrát autentizační. Certifikát musí držitel eObčanky uložit do elektronického čipu, stejně jako tomu je u kvalifikovaného elektronického podpisu.¹⁴⁴

Na závěr kapitoly je vhodné poznamenat, že o občanský průkaz se strojově čitelnými údaji a elektronickým čipem nemusí občan žádat jako o zvláštní druh osobního dokladu.

¹⁴⁰ eIDENTITA: *Občanský průkaz s čipem* [online]. [cit. 2020-03-17]. Dostupné z: <https://info.eidentita.cz/eop/>

¹⁴¹ Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES

¹⁴² eIDENTITA: *Občanský průkaz s čipem* [online]. [cit. 2020-03-17]. Dostupné z: <https://info.eidentita.cz/eop/>

¹⁴³ MINISTERSTVO VNITRA: *Seznam kvalifikovaných poskytovatelů služeb vytvářejících důvěru a poskytovaných kvalifikovaných služeb vytvářejících důvěru* [online]. [cit. 2020-03-17]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/seznam-kvalifikovanych-poskytovatelu-sluzeb-vytvarejicich-duveru-a-poskytovanych-kvalifikovanych-sluzeb-vytvarejicich-duveru.aspx>

¹⁴⁴ eIDENTITA: *Občanský průkaz s čipem* [online]. [cit. 2020-03-17]. Dostupné z: <https://info.eidentita.cz/eop/>

Od 1. července 2018 obsahují všechny nově vydávané občanské průkazy elektronický čip. Je pouze na držiteli občanského průkazu, jestli čip aktivuje, či nikoli.¹⁴⁵

4. eGovernment ČR v kontextu Evropské Unie

Tato kapitola se zabývá stručným přehledem vývojových tendencí eGovernmentu v Evropské unii, její hlavní část je však věnována strategiím a programům či nařízením, které v posledních letech ovlivnily nebo stále ovlivňují vývoj eGovernmentu v České republice. V závěru kapitoly je stručně zmíněna nová publikace „Digitální Česko v digitální Evropě“, která hodnotí aktuální situaci digitalizace veřejné správy v České republice ve srovnání s ostatními členskými zeměmi Evropské unie a obsahuje doporučení, podle kterých by se Česká republika měla v následujících letech řídit.

V počátcích budování evropské informační společnosti byla pro Evropskou unii stěžejní iniciativa eEurope (celým názvem „*eEurope – An Information Society For All*“), která byla vytvořena v prosinci roku 1999 Evropskou komisí a formálně vyhlášena v roce 2000. Pro zajímavost je vhodné zmínit, že v České republice, která tehdy ještě nebyla součástí Evropské unie, byla již v květnu 1999 přijata vlastní vládní koncepce rozvoje eGovernmentu v České republice pod názvem „*Státní informační politika – cesta k informační společnosti*“ a v říjnu 1999 „*Koncepce budování informačních systémů veřejné správy*“ (viz kapitola 3.1 Vývoj eGovernmentu v České republice). Tyto koncepce tedy byly přijaty ještě před iniciativou eEurope.

Iniciativa eEurope byla v roce 2000 předložena vrcholnému summitu v Lisabonu, kde byla přezkoumána a následně byl schválen akční plán eEurope 2002, jehož úkolem bylo zajistit dostupnost připojení k internetu a zlepšit možnosti jeho využívání, zejména pak zajistit jeho cenovou dostupnost, rychlost a bezpečnost. Členské státy měly ve spolupráci s Evropskou unií zajistit elektronický přístup k veřejným službám eGovernmentu.¹⁴⁶ S ohledem na státy (tzv. kandidátské státy), které v době přijetí akčního plánu eEurope 2002 nebyly členy Evropské unie, byla v roce 2000 vytvořena koncepce eEurope+. Tato koncepce byla vytvořena speciálně pro kandidátské státy, které se na jejím základě měly ve vyspělosti eGovernmentu přiblížit členským státům Evropské unie. Cíle eEurope+ byly srovnatelné

¹⁴⁵ Tamtéž

¹⁴⁶ POMAHAČ, Richard a kol. Veřejná správa. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013. s. 190-191
LUPA.CZ: Iniciativa eEurope+ završena [online]. [cit. 2020-03-20]. Dostupné z: <https://www.lupa.cz/clanky/iniciativa-eeurope-završena/>

s cíly eEurope 2002 a mělo dojít zejména zajistit dostupnost připojení k internetu. Česká republika rozhodla o připojení k akčnímu plánu eEurope+ 23. dubna 2001. V roce 2002 byl přijat Akční plán eEurope 2005, který měl za cíl zajistit přístupnost k vysokorychlostnímu internetu a modernizování veřejných služeb.¹⁴⁷ V České republice se akční plán eEurope 2005 promítl ve strategickém dokumentu „Státní informační a komunikační politika“, známým též pod názvem e-Česko 2006, jehož cílem bylo implementovat záměry akčního plánu eEurope2005 do českého práva (viz kapitola 3.1).

Na strategii eEurope 2005 navázala nová strategie „i2010“ (celým názvem *"i2010 - A European Information Society for growth and employment"*), která byla schválena Evropskou komisí v červnu 2005. Strategie i2010 si vytyčila tři hlavní cíle. Prvním cílem bylo vytvoření jednotného evropského informačního prostoru, druhý cíl se týkal investic do ICT a jejich dalšího rozvoje a třetím cílem bylo vytvoření kvalitních elektronických veřejných služeb pro evropskou informační společnost.¹⁴⁸

Významným strategickým rámcem rozvoje eGovernmentu, podle kterého se evropské země řídí dodnes, je „Digitální agenda pro Evropu“ (*„Digital Agenda for Europe“*). Digitální agenda byla přijata v květnu 2010 a je součástí strategie „Europe 2020“. Prioritou Digitální agendy pro Evropu je pomoci evropským občanům a podnikům maximálně využít potenciál informačních a komunikačních technologií. Cíle Digitální agendy pro Evropu jsou následující:

- Vytvoření jednotného digitálního trhu
- Zlepšení podmínek pro vzájemnou a efektivní spolupráci mezi výrobky a službami v oblasti ICT
- Upevňování důvěryhodnosti internetu a jeho bezpečnosti
- Záruka rychlejšího internetového připojení
- Investiční podpora výzkumu a vývoje
- Zvyšování digitální gramotnosti evropské populace

¹⁴⁷ LUPA.CZ: Iniciativa eEurope+ završena [online]. [cit. 2020-03-20]. Dostupné z: <https://www.lupa.cz/clanky/iniciativa-eeurope-zavrse-na/>
eARCHIV.CZ: *i2010 místo eEurope2005* [online]. [cit. 2020-03-20]. Dostupné z: <https://www.earchiv.cz/b05/b0607001.php3>

¹⁴⁸ eARCHIV.CZ: *i2010 místo eEurope2005* [online]. [cit. 2020-03-20]. Dostupné z: <https://www.earchiv.cz/b05/b0607001.php3>

- Zavádění ICT k řešení společenských úkolů, které souvisejí se změnou klimatu, nákladnější zdravotní péčí a stárnoucí populací.¹⁴⁹

Digitální agenda upozornila na to, že kvalita elektronických veřejných služeb se v jednotlivých členských státech Evropské unie různí, a také že většina z těchto služeb nemůže být využívána na celoevropské úrovni. Zejména však upozornila na to, že jsou veřejné služby eGovernmentu občany málo využívané. Přesto se ale očekávalo, že zájem o tyto služby poroste s jejich zvyšovanou kvalitou a zajištěním lepšího přístupu. Cíle Digitální agendy v oblasti eGovernmentu upřesnil Akční plán eGovernment 2011-2015 („*The European eGovernment Action Plan 2011-2015*“), který prosazoval využívání informačních a komunikačních technologií na podporu inteligentní, udržitelné a inovativní veřejné správy.¹⁵⁰

Akční plán eGovernment 2011-2015 byl následně hodnocen a výsledek ukázal, že měl příznivý dopad na vývoj evropského eGovernmentu i na vývoj elektronické veřejné správy jednotlivých členských států. Jeho přínosem byl především rozvoj technologií usnadňujících přístup k veřejným službám a spolupráce členských států v oblasti eGovernmentu.¹⁵¹

4.1 Akční plán eGovernment 2016-2020

Akční plán pro eGovernment na období 2016-2020 (eGAP2020), *Urychlování digitální transformace veřejné správy*, navazuje na předchozí Akční plán eGovernment 2011-2015. Byl přijat Evropskou komisí 19. dubna 2016. Prioritou eGAP2020 je odstranit překážky, které stojí v cestě rozvoji jednotného digitálního trhu, a zabránit jeho možnému rozpadu, ke kterému může dojít v důsledku modernizace veřejné správy v jednotlivých členských zemích Evropské unie. eGAP2020 by měl členské státy sjednotit při tvorbě vlastních strategií na základě jednotlivých zásad, kterými by se měly státy řídit. Mezi tyto zásady patří:

- **Digitalizace** - orgány veřejné moci by měly primárně poskytovat digitální služby
- **Zásada „pouze jednou“** – mělo by být zaručeno, že informace, které občané nebo podniky poskytnou orgánu veřejné moci, poskytnou pouze jednou
- **Podpora začlenění a dostupnosti** digitálních veřejných služeb

¹⁴⁹ EVROPSKÁ KOMISE: *Digitální agenda pro Evropu: klíčové iniciativy* [online]. [cit. 2020-03-20]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/MEMO_10_200

¹⁵⁰ POMAHAČ, Richard a kol. *Veřejná správa*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013. s. 193

¹⁵¹ EUR-Lex: *Akční plán EU pro „eGovernment“ na období 2016–2020* [online]. [cit. 2020-03-21]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A52016DC0179>

- **Otevřenost a transparentnost** – orgány veřejné správy by mezi sebou měly sdílet informace a data, občanům a podnikům by měl být umožněn přístup ke kontrole údajů, které jsou o nich vedeny
- **Přeshraniční přístup** – zásada vyjadřující spolupráci členských států ve zpřístupňování digitálních služeb mezi sebou
- **Interoperabilita** – veřejné služby by měly bez problému fungovat v rámci jednotného digitálního trhu, měl by být zajištěn volný pohyb údajů a digitálních služeb v celé Evropské unii
- **Důvěryhodnost a bezpečnost** – zásada zaměřená především na ochranu osobních údajů, soukromí a na bezpečnost informačních a komunikačních technologií.¹⁵²

V rámci Akčního plánu eGovernment 2016-2020 byly stanoveny tři hlavní priority – modernizaci veřejné správy, dosažení jednotného digitálního trhu, usnadnění interakce s občany a podniky při vytváření kvalitních veřejných služeb.

- **Modernizace veřejné správy pomocí ICT**

První priorita spočívá v zajištění rychlých a vysoce kvalitních služeb pro občany a podniky. Orgány veřejné správy by měly vykonávat moderní a efektivní veřejnou správu. Modernizace veřejné správy by mělo být dosaženo pomocí digitálních služeb eGovernmentu, mezi které patří například v České republice již využívané služby eIDAS, které zajišťují důvěryhodnou elektrickou identifikaci osob. Mezi další klíčové body tohoto pilíře, kterých má být do konce roku 2020 dosaženo, patří například podpora přechodu všech členských států k zavedení elektronických veřejných zakázek nebo zajištění dlouhodobé udržitelnosti příhraniční infrastruktury digitálních služeb.¹⁵³

- **Dosažení jednotného digitálního trhu**

Pro dosažení jednotného digitálního trhu je potřeba, aby fungovaly přeshraniční online služby, díky kterým je komunikace občanů a podniků s veřejnou správou efektivnější a rychlejší. Přeshraniční digitální služby rovněž zlepšují kvalitu již existujících služeb eGovernmentu jednotlivých členských států Evropské unie. K dosažení jednotného digitálního trhu má přispět například nástroj přímé komunikace mezi občany a soudy

¹⁵² EUR-Lex: *Akční plán EU pro „eGovernment“ na období 2016–2020* [online]. [cit. 2020-03-21]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A52016DC0179>

¹⁵³ Tamtéž

členských států (European eJustice Portal) nebo propojení obchodních rejstříků všech členských států.¹⁵⁴

- **Usnadnění digitální interakce mezi orgány veřejné správy a občany nebo podniky**

Třetí prioritou je usnadnit spolupráci orgánů veřejné správy s občany a podniky. Občané, podniky a výzkumní pracovníci by se měli více zapojovat do zpracovávání a poskytování veřejných digitálních služeb. Tomu by mělo přispět přetvoření webových stránek, jejichž prostřednictvím se mohou výše zmíněné subjekty zapojit do realizovaných programů Evropské unie.¹⁵⁵

4.2 Nařízení eIDAS

Nařízení eIDAS (celým názvem „nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES“) bylo v předchozích kapitolách již několikrát zmiňováno v různých souvislostech s nástroji eGovernmentu. Tato podkapitola je věnována samotnému nařízení eIDAS včetně jeho cílů, nástrojů a důsledků na český eGovernment.

Nařízení eIDAS je nástrojem vytvářejícím právní jistotu v oblasti důvěryhodných online služeb na úrovni celé Evropské unie. Cílem nařízení eIDAS je podstatně zesílit bezpečnost a důvěryhodnost veřejných služeb, které jsou poskytovány na jednotném digitálním trhu Evropské unie. V souvislosti s nařízením eIDAS vznikla členským zemím povinnost vytvářet a používat certifikované prostředky pro přístup k online službám. První oblastí eGovernmentu, kterou nařízení eIDAS upravuje, je elektronická identifikace. Cílem v této oblasti je uznávání elektronických identit napříč všemi členskými zeměmi Evropské unie. Druhou oblastí jsou služby vytvářející důvěru, mezi které patří elektronický podpis, elektronická pečeť, elektronická časová značka, elektronické doporučené doručování a autentizace webu. Cílem stanoveným v této oblasti je vytvoření společných standardů pro vytváření a provozování těchto služeb.¹⁵⁶

¹⁵⁴ MINISTERSTVO VNITRA: *Akční plán pro eGovernment na období 2016-2020* [online]. [cit. 2020-03-21]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/mvcren/docDetail.aspx?docid=22026119&docType=ART&chnum=2>

¹⁵⁵ MINISTERSTVO VNITRA: *Akční plán pro eGovernment na období 2016-2020* [online]. [cit. 2020-03-21]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/mvcren/docDetail.aspx?docid=22026119&docType=ART&chnum=2>

¹⁵⁶ MINISTERSTVO VNITRA: *eIDAS - Nařízení eIDAS: Cíle, nástroje, důsledky* - dokument dostupný ke stažení [online]. [cit. 2020-03-20]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/metodicky-seminar-dopady-narizeni-eidas-po-1-7-2016.aspx>

4.2.1 Dopady nařízení eIDAS na Českou republiku

Podle článku 288 Smlouvy o fungování Evropské unie jsou nařízení přímo použitelná ve členských zemích Evropské unie. Nařízení eIDAS mělo tedy na český právní řád přímý účinek. Účinnost nařízení eIDAS byla stanovena na 1. července 2016.

Ministerstvo vnitra již 30. března 2016 předložilo Vládě ČR návrh zákona o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, kterým se měl český právní řád adaptovat na přijetí nařízení eIDAS. Zákon byl vyhlášen pod číslem 297/2016 Sb. ve Sbírce zákonů dne 19. září 2016 a v ten samý den nabyl účinnosti. Zákon upravuje zejména postupy poskytovatelů služeb vytvářejících důvěru a požadavky na tyto služby.¹⁵⁷ Vedle zákona o službách vytvářejících důvěru byl přijat zákon č. 298/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce¹⁵⁸. V souvislosti s přijetím zákona o službách vytvářejících důvěru byl zrušen zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu.

Oblast elektronické identifikace byla upravena novým zákonem č. 250/2017 Sb. o elektronické identifikaci, který byl vyhlášen ve Sbírce zákonů dne 18. srpna 2017 a nabyl účinnosti 1. července 2018. Zákon je právním základem pro elektronickou identifikaci, kterou se prokazuje totožnost v online prostředí. V souvislosti s přijetím zákona o elektronické identifikaci byl rovněž přijat zákon č. 251/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o elektronické identifikaci. V souvislosti s oblastí elektronické identifikace nařízení eIDAS došlo také k novele zákona č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech a s účinností od 1. července 2018 se v České republice vydávají občanské průkazy se strojově čitelnými údaji a elektronickým čipem (eObčanky), které jsou jedním z nástrojů, kterými je možné v online prostředí prokázat svou identitu.

¹⁵⁷ MINISTERSTVO VNITRA: *eIDAS, služby vytvářející důvěru a elektronická identifikace* [online]. [cit. 2020-03-25]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/eidas-sluzby-vytvarejici-duveru-a-elektronicka-identifikace.aspx>

¹⁵⁸ Celým názvem zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů

4.3 Digitální Česko v digitální Evropě

„Digitální Česko v digitální Evropě“ je publikace hodnotící aktuální situaci digitalizace veřejné správy České republiky ve srovnání s ostatními členskými státy Evropské unie. Vznikla pro potřeby Úřadu vlády České republiky a Ministerstva vnitra na základě výzkumného projektu „*Nové výzvy e-Governmentu v celoevropském kontextu pro zvýšení konkurenceschopnosti České republiky*“, který realizovala Technologická agentura České republiky.¹⁵⁹ Nejedná se sice o strategii či nařízení Evropské unie, přesto je vhodné publikaci ve zkratce zmínit.

Podle spoluautorů publikace Jiřiny Bokšové a Michala Bokši na tom není Česká republika oproti ostatním státům Evropské unie v oblasti digitalizace veřejné správy a veřejných služeb nejlépe. V kategorii digitalizace veřejné správy se Česká republika umístila na 22. místě z celkových 28 a v kategorii využívání elektronických veřejných služeb dokonce až na 27. místě, a to navzdory nedávno realizovaným úspěšným projektům Portál občana a eObčanka. Na základě provedeného výzkumu jsou v publikaci „Digitální Česko v digitální Evropě“ uvedena doporučení, podle kterých by se v budoucnu měla Česká republika v oblasti digitalizace veřejné správy ubírat. Doporučení vycházejí z analýzy digitalizačních postupů použitých jednotlivými členskými státy Evropské unie, které jsou v digitalizaci veřejné správy a služeb úspěšnější, než Česká republika (např. Velká Británie, Francie, Německo nebo Norsko).¹⁶⁰

Kolektiv autorů publikace „Digitální Česko v digitální Evropě“ doporučuje České republice, aby se při zavádění digitalizačních postupů zaměřila primárně na uživatele digitálních služeb. Měla by těmto uživatelům umožnit vyjádřit svůj názor na kvalitu digitálních služeb, například prostřednictvím dotazníků. Česká republika by se dále měla zaměřit na zavádění nových digitalizačních postupů místo toho, aby pouze zaváděla ICT do současných úřednických procesů. Klíčem ke zlepšení situace by podle autorů mělo být investování do vzdělávání státních úředníků v oblasti ICT. V oblasti zájmu občanů o online služby veřejné správy by se měla Česká republika zaměřit na kvalitu těchto služeb a ne na jejich množství. V souvislosti s tímto je však nutné brát v potaz digitální gramotnost obyvatelstva. Zvýšený důraz by měl být kladen na to, aby poskytované digitální služby

¹⁵⁹ MINISTERSTVO VNITRA: *Nová publikace "Digitální Česko v digitální Evropě"* [online]. [cit. 2020-03-28]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/nova-publikace-digitalni-cesko-v-digitalni-evrope.aspx>

¹⁶⁰ BOKŠA, Michal, Jiřina BOKŠOVÁ, Josef HORÁK, Karel PAVLICA, Jiří STROUHAL a Stanislav ŠAROCH. *Digitální Česko v digitální Evropě*. Mladá Boleslav: Škoda Auto Vysoká škola, 2019. s. 13

umožňovaly vyřízení řešené záležitosti od začátku až do konce, bez nutnosti osobní nebo telefonické komunikace s úřady. Další doporučení se týká zavádění takových služeb, které je možné využívat prostřednictvím aplikace v chytrém telefonu.¹⁶¹

4.3.1 Program Digitální Česko

Výše zmíněná publikace v podstatě vychází z programu „Digitální Česko“, který vznikl v roce 2018. „*Digitální Česko je souborem koncepcí a implementačních plánů zajišťujících předpoklady dlouhodobé prosperity České republiky v prostředí probíhající digitální revoluce. Jeho náplň je možné definovat pojmem: Strategie koordinované a komplexní digitalizace České republiky 2018+*“.¹⁶² Program je rozdělen do tří pilířů – Česko v digitální Evropě, Informační koncepce České republiky a Koncepce Digitální ekonomika a společnost. Pro oblast eGovernmentu jsou důležité zejména první dva zmíněné pilíře.

Pilíř **Digitální Česko v Evropě** si klade za cíl následující:

- *Institucionální zajištění koordinace a financování implementace koncepce*
- *Zajištění komunikace o aktuálních tématech a příležitostech v digitální agendě EU¹⁶³*

Pilíř **Informační koncepce České republiky** má celkem pět hlavních cílů¹⁶⁴:

- *Uživatelsky přívětivé a efektivní online služby pro občany a firmy*
- *Digitálně přívětivá legislativa*
 - zde je vhodné konstatovat, že dne 17. ledna 2020 vstoupil v platnost zákon č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby a o změně některých zákonů, který upravuje práva fyzických a právnických osob na poskytování digitálních služeb orgány veřejné moci při výkonu jejich působnosti. Dále je upraveno právo těchto osob činit digitální úkony, povinnost orgánů veřejné moci digitální úkony přijímat a poskytovat digitální služby. Zákon by tedy měl fyzickým a právnickým osobám zaručit možnost komunikace s úřady pouze prostřednictvím ICT nebo internetu.

¹⁶¹ BOKŠA, Michal, Jiřina BOKŠOVÁ, Josef HORÁK, Karel PAVLICA, Jiří STROUHAL a Stanislav ŠAROCH. *Digitální Česko v digitální Evropě*. Mladá Boleslav: Škoda Auto Vysoká škola, 2019. s. 45-46

¹⁶² DIGITÁLNÍ ČESKO: *Základní informace o programu* [online]. [cit. 2020-03-30]. Dostupné z: <https://www.digitalnicesko.cz/zakladni-informace/>

¹⁶³ Tamtéž

¹⁶⁴ Tamtéž

Některá ustanovení tohoto zákona nabyla účinnosti dne 1. února 2020, zbylá ustanovení však budou účinná až 1. ledna 2021.¹⁶⁵

- *Rozvoj prostředí podporujícího digitální technologie v oblasti eGovernmentu*
- *Zvýšení kapacit a kompetencí zaměstnanců ve veřejné správě*
- *Efektivní a centrálně koordinované ICT veřejné správy*

Z výše uvedeného je tedy patrné, že Česká republika se již dva roky snaží o zapojování efektivních digitálních služeb veřejné správy. Pokud tedy využije jejich potenciál a bude se řídit doporučeními z výše uvedené publikace, bude na dobré cestě vybudovat efektivní a digitální veřejnou správu a konkurenceschopné digitální služby. Díky tomu bude možné zajistit ještě lepší podmínky pro český eGovernment a jeho další vývoj.

5. Pozitiva a negativa eGovernmentu

eGovernment s sebou přináší spoustu pozitiv a výhod, zejména pro občany komunikující s veřejnou správou prostřednictvím ICT nebo internetu, ale také pro samotné orgány veřejné moci. I když pozitiva eGovernmentu převažují, existuje i negativní stránka eGovernmentu spolu s určitými riziky.

Mezi **pozitiva** eGovernmentu můžeme bezesporu zařadit efektivnější a rychlejší výkon veřejné správy, kterého je dosaženo díky zapojování informačních a komunikačních technologií do běžného provozu veřejné správy. V rámci elektronizace veřejné správy je zjednodušena celá řada agend správních úřadů, jelikož informace a data v jednotlivých informačních systémech jsou propojena, tím pádem se úředník dostane ke všem potřebným informacím z jednoho místa. Za jednu z výhod eGovernmentu můžeme považovat finanční a časové úspory jednotlivých orgánů veřejné moci. Dalším pozitivem eGovernmentu je usnadnění komunikace fyzických a právnických osob s úřady a snadnější dostupnost informací. Prostřednictvím datových schránek, Portálu veřejné správy nebo Portálu občana si občané mohou vyřizovat své záležitosti kdykoli z domova, nejsou tedy omezeni otevírací dobou úřadů.

Pozitivní stránkou eGovernmentu je to, že je to stále se vyvíjející systém, který se snaží co nejlépe vyhovět požadavkům občanů a firem, které elektronické služby veřejné správy využívají, ale také orgánům veřejné moci, respektive úředníkům. V posledních letech

¹⁶⁵zákon č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby a o změně některých zákonů §1 a §27

se dá za velmi úspěšné projekty označit Portál občana, zavedení eObčanek a s tím související eIdentity. V neposlední řadě je také důležité zmínit program „Digitální Česko“ a zákon č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby. Zmíněné projekty pozitivně ovlivňují další vývoj českého eGovernmentu.

eGovernment má však i svá **negativa** a rizika. Do negativ lze zařadit, že služby eGovernmentu nemohou využívat zcela všichni. Ne každý občan České republiky vlastní informační technologie, prostřednictvím kterých by mohl s úřady komunikovat. Stejně tak tomu je i s přístupem internetu. Za negativum je možné také označit nedostatečnou informační a digitální gramotnost některých občanů či nedostatečná vzdělanost úředníků v oblasti ICT.

Čím více jsou informační a komunikační technologie zapojovány do činností veřejné správy, tím roste riziko kybernetické kriminality. Stále více roste snaha České republiky o digitalizaci co nejvíce agend státní správy, ale to s sebou přináší i více hrozeb přicházejícím z kybernetického prostoru. Zejména kvůli anonymitě je pro kybernetické útočníky internet mnohdy snadným cílem. Úkolem státu je tedy vyvinout co největší úsilí v zabezpečení sdílených dat, která jsou v oblasti eGovernmentu využívána orgány veřejné moci či občany.¹⁶⁶ Právním nástrojem pro tuto ochranu je zákon č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Z tohoto rizika plyne další negativum, a to nedostatečná důvěra občanů v bezpečnost a důvěryhodnost elektronických služeb.

¹⁶⁶ MINISTERSTVO VNITRA: *Kybernetické hrozby* [online]. [cit. 2020-03-30]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-hrozby-337414.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>

Závěr

Tématem diplomové práce je elektronizace veřejné správy v České republice – eGovernment. Cílem práce bylo přiblížit problematiku elektronizace veřejné správy v České republice obecné veřejnosti, seznámit čtenáře s jednotlivými nástroji českého eGovernmentu, analyzovat vývoj elektronizace veřejné správy v České republice a zhodnotit pozitivní a negativní stránky eGovernmentu.

V diplomové práci byly nejprve vymezeny základní pojmy, které je třeba znát, aby byla pochopena kompletní problematika eGovernmentu. Hlavní část práce byla věnována eGovernmentu v České republice, jeho vývojovým stádiím a nejdůležitějším nástrojům. Nejprve byly analyzovány nástroje eGovernmentu, které v České republice úspěšně fungují již řadu let. Mezi ně patří zejména projekt eGON a jeho čtyři pilíře – Komunikační infrastruktura veřejné správy, Czech POINT, Datové schránky a Základní registry veřejné správy. Následně jsem se zaměřila na novější nástroje a služby eGovernmentu, které v České republice fungují relativně krátce – Portál občana, eIdentita a s ní související eObčanka. Pro úplnost bylo nutné do práce zakomponovat i pohled na eGovernment České republiky v kontextu Evropské unie, jelikož naprostá většina realizovaných projektů eGovernmentu v České republice má základ v různých unijních strategiích, akčních plánech nebo nařízeních. V závěrečné části práce byla shrnuta nejčastější pozitiva a negativa eGovernmentu.

Informace pro vypracování této práce jsem čerpala z odborné literatury a relevantních právních předpisů. Jelikož je oblast eGovernmentu velmi dynamická a neustále se mění a novelizují příslušné zákony, odborná literatura může být v některých případech zastaralá. Proto jsem jako další zdroj zvolila také internet, ze kterého je možné čerpat aktuální informace o eGovernmentu.

Na závěr bych chtěla konstatovat, že eGovernment v České republice hodnotím kladně. Dosavadní projekty a poskytované služby eGovernmentu napomáhají k efektivnějšímu výkonu veřejné správy i k lepší komunikaci úřadů s občany. Je pravdou, že zatím nedosahujeme takové kvality elektronických a digitálních služeb jako ostatní členské země Evropské unie, nicméně Česká Republika stále usiluje o modernizaci veřejné správy a o další rozvoj zmíněných služeb. Je tedy pravděpodobné, že v budoucnu bude úroveň českého eGovernmentu dosahovat úrovní úspěšnějších evropských států.

Resumé

The topic of this thesis is the electronization of public administration - eGovernment in the Czech Republic. The aim of this thesis is to bring the issue of the electronization of public administration in the Czech Republic closer to the general public, to acquaint readers with various tools of Czech eGovernment, to analyse the development of the electronization of public administration in the Czech Republic and to evaluate the positive and negative aspects of eGovernment.

The first chapter deals with the basic definition of the term public administration and other terms related to public administration. These concepts need to be known in order to understand the complete problematic of eGovernment. The second chapter defines the concept of eGovernment and eGovernment electronic services.

The third chapter is the key part of the thesis. First, the historical development of eGovernment in the Czech Republic is briefly described. Subsequently, the chapter focuses on individual eGovernment tools that are used in the Czech Republic. Increased attention is paid to the eGON project and its pillars, which include the Public Administration Communication Infrastructure, Czech POINT, Data Mailboxes and Basic Public Administration Registers. At the end of the chapter relatively new tools of Czech eGovernment are defined - Citizen Portal, eIdentity and identity card with machine readable data and electronic chip (eID).

The fourth chapter defines eGovernment of the Czech Republic in the context of the European Union. The chapter first deals with a brief overview of the development tendencies of eGovernment in the European Union, which influenced the development of eGovernment in the Czech Republic. The second part of the chapter focuses on specific strategies and regulations of the European Union that have influenced the eGovernment of the Czech Republic in recent years. The last chapter is focused on the advantages and disadvantages of the eGovernment.

Seznam použitých zdrojů

Literatura:

BOKŠA, Michal, Jiřina BOKŠOVÁ, Josef HORÁK, Karel PAVLICA, Jiří STROUHAL a Stanislav ŠAROCH. Digitální Česko v digitální Evropě. Mladá Boleslav: Škoda Auto Vysoká škola, 2019. ISBN 978-80-87042-75-5.

BUDIŠ, Petr. HŘEBÍKOVÁ, Iva. Datové schránky: fungování, doručování, bezpečnost, návody. Olomouc: ANAG, 2010. 287 s. Právo (ANAG). ISBN 978-80-7263-617-4.

FELIX, O., J. KAUCKÝ, J. KOLÁŘ, et al. Jak se (z)rodil eGON: reforma a elektronizace veřejné správy. Praha: CEVRO Institut, 2015. 313 s. ISBN 978-80-87125-28-1.

HENDRYCH, Dušan. Správní právo: obecná část. 9. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2016. 570 s. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-624-1.

HORIZINKOVÁ, Eva; NOVOTNÝ, Vladimír. Základy organizace veřejné správy v ČR. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 234 s. ISBN 978-80-7380-096-3.

LECHNER, Tomáš. Elektronické dokumenty v právní praxi. Praha: Leges, 2013. Praktik (Leges). 256 s. ISBN 978-80-87576-41-0.

LIDINSKÝ, Vít. a kol. EGovernment bezpečně. Praha: Grada, 2008. 145 s. ISBN 978-80-247-2462-1.

MATES, Pavel a Vladimír SMEJKAL. E-government v České republice: právní a technologické aspekty. Praha: Leges, 2012. Teoretik. ISBN 978-80-87576-36-6.

MATES, Pavel a Vladimír SMEJKAL. E-government v českém právu. Praha: Linde, 2006. ISBN 80-7201-614-8.

POMAHAČ, Richard. Veřejná správa. V Praze: C.H. Beck, 2013. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 978-80-7400-447-6.

PRŮCHA, Petr; SHELE, Karel. Základy místní správy. Brno: Iuridica Brunensia, 1995. 189 s. ISBN 80-85964-00-7.

SMEJKAL, Vladimír. Právo informačních a telekomunikačních systémů. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: C.H. Beck, 2004. 770 s. Právo a hospodářství (C.H. Beck). ISBN 80-717-9765-0.

ŠPAČEK, D. eGovernment: cíle, trendy a přístupy k jeho hodnocení. V Praze: C.H. Beck, 2012. 258 s. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-261-8.

ŠTĚDRONĚ, B. Úvod do eGovernmentu v České republice: právní a technický průvodce. Praha: Úřad vlády České republiky, 2007. 172 s. ISBN 978-80-87041-25-3.

Právní předpisy:

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., *Ústava České republiky*.

Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Zákon č. 227/2000 Sb. o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu)

Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů

Zákon č. 517/2002 Sb., kterým se provádějí některá opatření v soustavě ústředních orgánů státní správy a mění některé zákony

Zákon č. 110/2007 Sb., o některých opatřeních v soustavě ústředních orgánů státní správy, souvisejících se zrušením Ministerstva informatiky a o změně některých zákonů

Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů (zákon o eGovernmentu)

Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech

Zákon č. 269/2007 Sb., kterým se mění zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon)

Zákon č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce

Zákon č. 298/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 250/2017 Sb., o elektronické identifikaci

Zákon č. 251/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o elektronické identifikaci

Zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech

Zákon č. 195/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Zákon č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby a o změně některých zákonů

Zákon České národní rady č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky

Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES

Usnesení vlády č. 1085 ze dne 20. září 2006 ze dne: 20. září 2006 č. 1085, o souboru opatření pro urychlení rozvoje eGovernmentu v České republice

Usnesení vlády České republiky ze dne 16. ledna 1991 č. 13 o nezbytných opatřeních pro výstavbu státního informačního systému České republiky

Usnesení Vlády ze dne 18. ledna 2012 č. 50 o změně Koncepce rozvoje Komunikační infrastruktury veřejné správy

Vyhláška č. 194/2009 Sb., o stanovení podrobností užívání informačního systému datových schránek.

Internetové zdroje:

OECD. *The e-Government Imperative*, OECD Publishing, Paris, 2003. s. 23 [online].

Dostupné z: http://www.oecd-ilibrary.org/governance/the-e-government-imperative_9789264101197-en

MINISTERSTVO VNITRA: *Co je eGovernment?* [online]. Dostupné z:

<https://www.mvcr.cz/clanek/co-je-egovernment.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA: *Elektronické služby eGovernmentu* [online]. Dostupné z:

<https://www.mvcr.cz/clanek/elektronicke-sluzby-egovernmentu.aspx>

IGI Global: *What is Government-to-Citizen (G2C)* [online]. Dostupné z: <https://www.igi-global.com/dictionary/government-barriers-opportunities-greece/12392>

IGI Global: *What is Government-to-Business (G2B)* [online]. Dostupné z: <https://www.igi-global.com/dictionary/government-barriers-opportunities-greece/12391>

MANAGEMENTMANIA: *G2C (Government to Citizen)* [online]. Dostupné z:

<https://managementmania.com/cs/g2c-government-to-citizen>

MANAGEMENTMANIA: *G2G (Government to Government)* [online]. Dostupné z:

<https://managementmania.com/cs/g2g-government-to-government>

SMART ADMINISTRATION: *Hexagon efektivní veřejné správy* [online]. Dostupné z:

<http://www.smartadministration.cz/clanek/hexagon-efektivni-verejne-spravy.aspx>

SMART ADMINISTRATION: *O Smart Administration* [online]. Dostupné z:

<http://www.smartadministration.cz/clanek/o-smart-administration-smart-administration.aspx>

VLÁDA ČR: *Strategie rozvoje služeb pro „informační společnost“* [online]. Dostupné z:

https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/strategie_rvis_final4301.doc

MINISTERSTVO VNITRA: *Informační systémy veřejné správy* [online]. Dostupné z:

<https://www.mvcr.cz/clanek/informacni-systemy-verejne-spravy.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA: *Portál veřejné správy* [online]. Dostupné z:

<https://www.mvcr.cz/clanek/portal-verejne-spravy.aspx>

eGovernment: *KIVS - komunikační infrastruktura veřejné správy* [online]. Dostupné z: <http://egovernment.euweb.cz/3.html>

Czech POINT: *Jaké služby poskytuje Czech POINT?* [online]. Dostupné z: <https://www.czechpoint.cz/public/verejnost/sluzby/>

Czech POINT: *CzechPOINT@home* [online]. Dostupné z: <https://www.czechpoint.cz/public/verejnost/czechpointhome/>

Czech POINT: *Agendy CzechPOINT@office* [online]. Dostupné z: <https://www.czechpoint.cz/public/urednik/agendy-czechpointoffice/>

DATOVÉ SCHRÁNKY: *Typy datových schránek* [online]. Dostupné z: <https://www.datoveschranky.info/chci-datovku/typy-datovych-schranek>

DATOVÉ SCHRÁNKY: *Zřízení datové schránky na žádost* [online]. Dostupné z: <https://www.datoveschranky.info/chci-datovku/zrizeni-datove-schranky/na-zadost>

SPRÁVA ZÁKLADNÍCH REGISTRŮ: *Registr územní identifikace, adres a nemovitostí* [online]. Dostupné z: <https://www.szrcr.cz/cs/registr-uzemni-identifikace-adres-a-nemovitosti>

SPRÁVA ZÁKLADNÍCH REGISTRŮ: *Registr práv a povinností* [online]. Dostupné z: <https://www.szrcr.cz/cs/registr-prav-a-povinnosti>

MINISTERSTVO VNITRA: *Nový Portál občana nabízí 37 online služeb státu, další budou přibývat postupně* [online]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/novy-portal-obcana-nabizi-37-online-sluzeb-statu-dalsi-budou-pribyvati-postupne.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA: *Portál občana zásadně rozšiřuje služby. Nově umožňuje využívat informace z registru řidičů* [online]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/portal-obcana-zasadne-rozsiruje-sluzby-nove-umoznuje-vyuzivat-informace-z-registru-ridicu.aspx>

PORTÁL OBČANA: *Lev, komunikační asistent* [online]. Dostupné z: <https://obcan.portal.gov.cz/>

MINISTERSTVO VNITRA: *Nové online služby pro občany. Ministerstvo vnitra a VZP podepsaly memorandum o spolupráci* [online]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/nove-online-sluzby-pro-obcany-ministerstvo-vnitra-a-vzp-podepsaly-memorandum-o-spolupraci.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA: *Dokument "Portál občana - nové služby" dostupný ke stažení* [online]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/nove-online-sluzby-pro-obcany-ministerstvo-vnitra-a-vzp-podepsaly-memorandum-o-spolupraci.aspx>

eIDENTITA: *Průvodce světem elektronické identifikace* [online]. Dostupné z: <https://info.eidentita.cz/>

MINISTERSTVO VNITRA: *eIDAS, služby vytvářející důvěru a elektronická identifikace* [online]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/eidas-sluzby-vytvarejici-duveru-a-elektronicka-identifikace.aspx>

eOBČANKA: *Aktivace čipu* [online]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/eobcanka/aktivace-cipu>

eIDENTITA: *Občanský průkaz s čipem* [online]. Dostupné z: <https://info.eidentita.cz/eop/>

MINISTERSTVO VNITRA: *Seznam kvalifikovaných poskytovatelů služeb vytvářejících důvěru a poskytovaných kvalifikovaných služeb vytvářejících důvěru* [online]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/seznam-kvalifikovanych-poskytovatelu-sluzeb-vytvarejicich-duveru-a-poskytovanych-kvalifikovanych-sluzeb-vytvarejicich-duveru.aspx>

LUPA.CZ: *Iniciativa eEurope+ završena* [online]. Dostupné z: <https://www.lupa.cz/clanky/iniciativa-eeurope-završena/>

eARCHIV.CZ: *i2010 místo eEurope2005* [online]. Dostupné z: <https://www.earchiv.cz/b05/b0607001.php3>

EVROPSKÁ KOMISE: *Digitální agenda pro Evropu: klíčové iniciativy* [online]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/MEMO_10_200

EUR-Lex: *Akční plán EU pro „eGovernment“ na období 2016–2020* [online]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A52016DC0179>

MINISTERSTVO VNITRA: *Akční plán pro eGovernment na období 2016-2020* [online].

Dostupné z:

<https://www.mvcr.cz/mvcren/docDetail.aspx?docid=22026119&docType=ART&chnum=2>

MINISTERSTVO VNITRA: *eIDAS - Nařízení eIDAS: Cíle, nástroje, důsledky* - dokument dostupný ke stažení [online]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/metodicky-seminar-dopady-narizeni-eidas-po-1-7-2016.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA: *Nová publikace "Digitální Česko v digitální Evropě"* [online].

Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/nova-publikace-digitalni-cesko-v-digitalni-evrope.aspx>

DIGITÁLNÍ ČESKO: *Základní informace o programu* [online]. Dostupné z:

<https://www.digitalnicesko.cz/zakladni-informace/>

MINISTERSTVO VNITRA: *Kybernetické hrozby* [online]. Dostupné z:

<https://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-hrozby-337414.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>

Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Hexagon Efektivní veřejné správy	15
Obrázek č. 2: eGon - symbol eGovernmentu	23